

KÄYTTÖOPAS

Tie Pronoiaan

Delfoi-ekosysteemi — käyttöoppaat

Suomi

Versio 1.0 · 2026-10-20

Yhteyshenkilö: Hannu Linturi · hannu.linturi@gmail.com

Sisällys

TIE PRONOIaan

Kumpi tie Pronoiiaan?	4
Mistä löydät ne	4
Tiet risteävät	4
Seuraavaksi	5
Ensimmäinen delfoi velhon avustuksella	6
Ennen kuin aloitat	6
Aloita mallista	6
Vaihe 1: Tutkimus	7
Vaihe 2: Ilmiö	9
Vaihe 3: Paneeli	10
Vaihe 4: Teesit	12
Vaihe 5: Kierros 0	14
Vaihe 6: Arvio suunnitelmasta	14
Vaihe 7: Yhteenveto ja luonti	15
Jos keskeytät	16
Mitä seuraavaksi	17
Suunnitelmasta Pronoiiaan	18
Mistä suunnitelmätiedosto tulee	18
Tuo oma tiedosto	19
Tai aloita mallista	19
Lue esikatselu	20
Luo tutkimus – tai avaa velhossa	22
Sama suunnitelma kahdesti	23
Luonnin jälkeen	23
Suunnitelman viimeistely Pronoiassa	24
Mistä aloitat	24
Mitä nyt? ja neljä aluetta	25
Yleiskuva: mitä vielä puuttuu	25
Mikä tuli mallista, mikä jää sinulle	27
1. Perustiedot omiksi	27
2. Tekoälytilan vahvistus	28
3. Rekisterinpitäjä ja oikeusperuste	29
4. Kierrokset	30
5. Teesit omiksi	31
6. Paneeli ja panelistit	33
7. Tekoälypanelistit (valinnainen)	34
8. Kutsulinkit	35
Valmis kutsumaan	35
Muista	36
Ensimmäinen kierros Pronoiassa	37

Kierroksen kulku	37
1. Ennen avaamista: takaraja ja näkyvyys	38
2. Avaa kierros 1	38
3. Kutsu paneeli	40
4. Mitä panelisti näkee	41
5. Seuraa vastaamista	42
6. Dialogivaihe	43
7. Poimi aineistoa kierrokselle 2	45
8. Sulje kierros 1	46
9. Valmistele kierros 2	47
Muut variaatiot	48
Muista	48
Toinen kierros ja lopetus	49
Mitä kierroksella 2 on toisin	49
1. Rakenna kierroksen 2 kysely	49
2. Avaa kierros 2	50
3. Mitä panelisti näkee kierroksella 2	51
4. Vastaukset, dialogi ja sulkeminen	52
5. Viimeinen tauko	53
6. Päättää tutkimus	54
7. Mitä panelisti näkee lopuksi	55
Mitä voi perua	56
Muut variaatiot	57
Muista	57
Tulokset ja raportointi	58
Mistä tulokset löytyvät	58
1. Yhteenveto	58
2. Tilastot ja muutos	59
3. Kvantitatiivinen analyysi	60
4. Kuvaileva tulospöytä	61
5. Vienti DAE-analyysiin	62
Silta DAE-analyysiin	63
Muut variaatiot	63
Muista	63

Kumpi tie Pronoiaan?

Fasilitointi (Pronoia)

Delfoi-tutkimus syntyy Pronoiaan kahta tietä. Molemmat päätyvät samaan: valmiiseen tutkimukseen, jonka paneelia, teesejä ja kierroksia voit muokata vielä luonnin jälkeen. Ero on siinä, mistä lähdet liikkeelle.

ALOITTELIJALLE

Uusi tutkimus (velho)

1. Valitse malli – yksi kullekin delfoi-variaatiolle.
2. Käy seitsemän vaihetta läpi ja muuta mallista se, mikä on sinun.
3. Luo tutkimus Pronoiaan.

Kun teet ensimmäistä delfoitasi tai sinulla ei vielä ole valmista suunnitelmaa.

KOKENEELLE

Tuo suunnitelma

1. Tuo suunnittelupluginella tehty tai velhosta tallennettu tiedosto – tai valitse erikoismalli tai esimerkkitutkimus.
2. Tarkista esikatselu.
3. Luo tutkimus, tai avaa suunnitelma velhossa muokattavaksi.

Kun suunnitelma on jo olemassa ja haluat sen Pronoiaan sellaisenaan.

Mistä löydät ne

Molemmat ovat työpöydän sivupalkissa vierekkäin: **Uusi tutkimus (velho)** ja **Tuo suunnitelma**. Painikkeen päällä näkyy lyhyt vihje siitä, kenelle kumpikin on tarkoitettu.

Tiet risteävät

Valinta ei sulje toista tietä:

- Velhon viimeisessä vaiheessa voit tallentaa suunnitelman tiedostoksi ja tuoda sen myöhemmin – vaikka kollegan tarkistettua.
- Tuontisivulta voit avata minkä tahansa suunnitelman tai mallin velhoon ja käydä sen vaiheittain läpi ennen luontia.

Seuraavaksi

- Ensimmäinen delfoi velhon avustuksella – kuva jokaisesta vaiheesta.
- Suunnitelmasta Pronoiiaan – suunnitelmatiedosto, erikoismallit ja esimerkkitutkimukset.
- Suunnitelman viimeistely Pronoiassa – kummankin tien jälkeen: luonnoksesta kutsuvalmiiksi.

Ensimmäinen delfoi velhon avustuksella

► Katso video: https://youtu.be/V_1Oa9IHm2E

Fasilitointi (Pronoia)

Velho on tie ensimmäiseen delfoihin. Se kysyy tutkimuksen tiedot seitsemässä vaiheessa, ja valmis malli täyttää jokaisen vaiheen puolestasi. Sinun tehtäväsi on muuttaa mallista se, mikä on sinun: aihe, ilmiö, paneeli ja teesit.

Avaa velho työpöydän painikkeesta **+** **Uusi tutkimus (velho)**. Varaa aikaa puolesta tunnista tuntiin.

Ennen kuin aloitat

- **Jokaisessa vaiheessa on ohje.** Avaa se kohdasta **Mitä tässä vaiheessa tehdään?** Kentän vieressä oleva ⓘ selittää yksittäisen valinnan.
- **Keskeneräinen suunnitelma säilyy.** Velho tallentaa sen selaimen jokaisen muutoksen jälkeen, joten voit jatkaa myöhemmin samalla koneella.
- **Mikään ei luku.** Kaikkea voi muokata vielä Pronoiassa tutkimuksen luonnin jälkeen.

Aloita mallista

Mallit ovat velhon ensimmäisen vaiheen alaosassa, navigointipainikkeiden alla. Malleja on neljä, yksi kullekin delfoi-variaatiolle:

- **Classic Delphi** – asteikkoteesit perusteluineen ja asiantuntijapaneeli, kaksi kierrosta. Turvallisin ensimmäinen valinta.
- **Argument Delphi** – perustelut ja paneelin keskustelu ovat aineiston ydin.
- **Real-Time Delphi** – yksi kierros, joka on auki alusta loppuun; panelistit näkevät ryhmän tilanteen ja päivittävät kantaansa milloin vain.
- **Barometer Delphi** – samat teesit toistuvina mittausaaltoina pitkäkestoiseen seurantaan.

Jos et tiedä, mistä aloittaa, valitse Classic Delphi tai Real-Time Delphi. Paina mallin kortissa **Käytä tätä mallia**.

Aloita valmiista mallista - yksi kullekin variaatiolle

Malli täyttää koko velhon - variaation, paneelin ja teesit - ja voit muuttaa siinä kaiken. Jokaisessa vaiheessa näet, mitä mallissa kannattaa muuttaa omaksi. Jos et tiedä, mistä aloittaa, valitse Klassinen Delfoi tai Real-Time Delphi.

Klassinen Delfoi

Classic Delphi · S - Strateginen

Asteikkoteesit
(todennäköisyys/toivottavuus) +
perustelut, asiantuntijapaneeli, 2
kierrosta. Ennakoinnin turvallis
yleisasetelma.

Käytä tätä mallia

Argumentti-Delfoi

Argument Delphi · D -
Intentionaalinen yhdistelmä
(N+S+R)

Dialektiset teesit + pakollinen
perustelu, dialogi päällä, 7x3-
episteeminen koodaus DAE:ssa.
Ekosysteemin tunnusmalli.

Käytä tätä mallia

Real-Time Delphi

Real-Time Delphi · R - Radikaali

Jatkuva ikkuna ilman kiinteitä
kierroksia: panelistit näkevät ryhmän
tilan ja päivittävät kantaansa milloin
vain. Nopea, asynkroninen.

Käytä tätä mallia

Barometri

Barometer Delphi · S - Strateginen

Toistuvat aallot, sama teespatteristo
ajassa — trendin ja
mielipidemuutoksen seuranta.
Pitkäkestoiseen seurantaan.

Käytä tätä mallia

Erikoismallit, valmiit esimerkkitutkimukset ja suunnitteluplugareilla tehdyn suunnitelman tuonti löytyvät kokeneen käyttäjän sivulta: [Tuo suunnitelma](#) →

Kun malli on ladattu, jokaisen vaiheen yläreunassa on oranssi laatikko, joka kertoo, mitä mallissa kannattaa muuttaa juuri siinä vaiheessa. Jos olit jo kirjoittanut otsikon tai tarkoituksen, malli ei korvaa niitä.

Vaihe 1: Tutkimus

Kirjoita **Otsikko** ja **Tarkoitus** / **tutkimuskysymys** omasta aiheestasi. Mallin orientaatio ja variaatio kannattaa pitää ensimmäisellä kerralla sellaisinaan - ne on valittu mallin mukaan. Jokaisen vaihtoehdon alla on lyhyt selitys, ja linkistä **Mikä variaatio sopii? Lue ohje: neljä variaatiota** → pääset vertailuun.

Kieli ja alue on se kieli, jolla panelistit näkevät tutkimuksen. Se voi olla eri kuin kieli, jolla itse käytät velhoa.

Uusi tutkimus - velho

Täytä lomake vaiheittain. Velho luo tutkimuksen Pronoiaan, ja halutessasi voit tallentaa suunnitelman myös tiedostoksi.

 Opas: Ensimmäinen delfoi velholla - kuvat jokaisesta vaiheesta ↗

1 Tutkimus	2 Ilmiö	3 Paneeli	4 Teesit	5 Kierros 0	6 Arvio suunnitelmasta	7 Yhteenveto
----------------------	-------------------	---------------------	--------------------	-----------------------	-------------------------------------	------------------------

Malli "Klassinen Delfoi": Pidä Classic Delphi ja orientaatio S; vaihda otsikko ja tarkoitus omaan aiheeseesi.

1. Tutkimuksen perustiedot

Velho tallentaa keskeneräisen suunnitelman automaattisesti tähän selaimeen, joten voit jatkaa myöhemmin samalla koneella. Kaikkea suunnittelutietoa voi myös muokata ja poistaa myöhemmin Delphi Pronoia -alustalla.

① Mitä tässä vaiheessa tehdään? ▼

Otsikko

Malli: Klassinen Delfoi

Aliotsikko (valinnainen)

Valmis tutkimusmalli – muokkaa ilmiökuvausta, paneelia ja teesejä oman tutkimuksesi mukaan.

Tarkoitus / tutkimuskysymys

Asteikkoteesit (todennäköisyys/toivottavuus) + perustelut, asiantuntijapaneeli, 2 kierrosta. Ennakoinnin turvallisin yleisasetelma.

Orientaatio (B1) ⓘ

N – Normatiivinen

S – Strateginen

R – Radikaali

E – Emergentti (abduktiivinen)

D – Intentionaalinen yhdistelmä (N+S+R)

D+ – Nelipolkuinen (D ja E rinnakkain)

Miten tavoitteeseen päästään ja kuka tekee? Keinot, toimeenpano ja vaihtoehtoiset reitit.

Variaatio ⓘ

Argument Delphi

Classic Delphi

Real-Time Delphi

Barometer Delphi

Sama prosessi kuin Argument Delphissä, mutta tavoite on perusteltu yksimielisyys: kanta, jonka varassa voi toimia.

Mikä variaatio sopii? Lue ohje: neljä variaatiota →

Reittityyppi ⓘ

A – Suora eDelphi

B – tekoälysimulaattori

C – Hybridi (sim + ihmiset)

Panelistit ovat ihmisiä. Tekoäly voi avustaa, mutta se ei vastaa.

Kieli ja alue ⓘ

Vaihe 2: Ilmiö

Ilmiökuvaus on tutkimuksen kova ydin: mitä tutkitaan ja mitä rajataan pois. Korvaa mallin TÄYTÄ-teksti omalla kuvauksellasi – vähintään 100 merkkiä. Alakysymykset ja katvealueet ovat valinnaisia; tyhjät rivit voi poistaa x-painikkeella.

[← Palvelun etusivulle](#)

Uusi tutkimus – velho

Täytä lomake vaiheittain. Velho luo tutkimuksen Pronoiaan, ja halutessasi voit tallentaa suunnitelman myös tiedostoksi.

 Opas: Ensimmäinen delfoi velholla - kuvat jokaisesta vaiheesta [↗](#)

✓ Tutkimus	2 Ilmiö	3 Paneeli	4 Teesit	5 Kierros 0	6 Arvio suunnitelmasta	7 Yhteenveto
---------------	-------------------	--------------	-------------	----------------	------------------------------	-----------------

Malli "Klassinen Delfoi": Kirjoita ilmiökuvaus omasta aiheestasi: mitä tutkitaan ja mitä rajataan pois.

2. Ilmiökuvaus (B3)

① Mitä tässä vaiheessa tehdään? ▼

Ilmiön kuvaus (vähintään 100 merkkiä - tutkimuksen kova ydin)

TÄYTÄ: kuvaa tarkasteltava ilmiö 3–6 lauseella. Mitä tutkitaan ja miksi juuri nyt? Korvaa tämä omalla ilmiölläsi.

Ohjaavat alakysymykset (valinnainen)

TÄYTÄ: 1. avainkysymys?

TÄYTÄ: 2. avainkysymys?

TÄYTÄ: 3. avainkysymys?

Tunnistettut katvealueet (valinnainen) ⓘ

[← Edellinen](#)

[Seuraava →](#)

Vaihe 3: Paneeli

Paneeli kuvataan matriisina, jossa on kaksi akselia: **Asiantuntijuus** (mitä panelisti tietää ilmiöstä) ja **Asianosaisuus** (keneen ilmiö vaikuttaa). Kummallakin akselilla on kategoriat, ja jokaisella kategorialla on otsikko ja kuvaus. Muuta mallin kategoriat oman alasi ryhmiksi.

Panelistit kirjoitetaan rooleina, ei niminä – esimerkiksi ”kunnan sivistysjohtaja”. Nimet ja sähköpostiosoitteet lisätään vasta Pronoian paneelinäkymässä. Paneelissa on oltava vähintään yksi ihminen; tekoälypanelistit ovat valinnaisia.

Tekoälypanelistin perspektiiviprofiili näkyy kuvana: neljä akselia nimineen ja arvoineen, ja muut tekoälypanelistit haaleina katkoviivoina, joten näet, kuinka kaukana profiilit ovat toisistaan. **Lataa PNG** ja **Lataa SVG** tallentavat kuvan otsikoineen ja akselien ääripäineen esimerkiksi raporttiin tai diaan.

Uusi tutkimus - velho

Täytä lomake vaiheittain. Velho luo tutkimuksen Pronoiaan, ja halutessasi voit tallentaa suunnitelman myös tiedostoksi.

 Opas: Ensimmäinen delfoi velholla - kuvat jokaisesta vaiheesta ➔

✓ Tutkimus	✓ Ilmiö	3 Paneeli	4 Teesit	5 Kierros 0	6 Arvio suunnitelmasta	7 Yhteenveto
---------------	------------	---------------------	-------------	----------------	------------------------------	-----------------

Malli "Klassinen Delfoi": Pidä asiantuntijamatriisi. Muuta kategoriat oman alasi osaamisryhmiksi ja kirjoita panelisteille roolit, ei nimiä.

3. Paneeli (B4)

① Mitä tässä vaiheessa tehdään? ▼

► Lisätietoja: kattaako paneeli tarvittavat näkökulmat?

Matriisin tyyppi ⓘ

Asiantuntijamatriisi - Panelistit valitaan sen perusteella, mitä he tietävät ilmiöstä. Määräytyy orientaatiosta (S).

Asiantuntijuus - kategoriat (3)

Millaista tietoa tai osaamista ilmiöstä tarvitaan? Jokainen kategoria on yksi ryhmä, esim. tutkijat, viranomaiset tai yrittäjät.

Tutkimus

Tutkittu tieto ilmiöstä ja sen kehityssuunnista.

Käytäntö

Arjen kokemus siitä, miten ilmiö näkyy työssä ja palveluissa.

Hallinto & päätöksenteko

Näkemyks siitä, mitä päätöksenteossa ja ohjauksessa on mahdollista tehdä.

+ Lisää asiantuntijuuden kategoria

Asianosaisuus - kategoriat (3)

Kenen arkeen tai etuihin ilmiö vaikuttaa? Esim. asukkaat, työntekijät tai rahoittajat. Valinnainen, mutta auttaa näkemään, kenen ääni paneelista puuttuu.

Julkinen sektori

Vaihe 4: Teesit

Teesit ovat ne väitteet ja kysymykset, joihin paneeli vastaa. Pidä mallin rakenne ja kysymystyytit, ja kirjoita teesien tekstit omiin sanoihisi (vähintään 20 merkkiä). Uusia teesejä lisäät sivun alaosan painikkeilla, esimerkiksi + **Asteikko** tai + **Avoim kysymys**.

Uusi tutkimus - velho

Täytä lomake vaiheittain. Velho luo tutkimuksen Pronoiaan, ja halutessasi voit tallentaa suunnitelman myös tiedostoksi.

 Opas: Ensimmäinen delfoi velholla - kuvat jokaisesta vaiheesta ➔

✓ Tutkimus	✓ Ilmiö	✓ Paneeli	4 Teesit	5 Kierros 0	6 Arvio suunnitelmasta	7 Yhteenveto
---------------	------------	--------------	-------------	----------------	------------------------------	-----------------

Malli "Klassinen Delfoi": Pidä rakenne – kaksi asteikkoteesiä ja yksi avoin kysymys – ja kirjoita teesien tekstit omiin sanoihisi.

4. Teesit (B5)

① Mitä tässä vaiheessa tehdään? ▼

Rakenne ①

Dialektinen

Abduktiivinen

Lineaarinen

Temaattinen

Teesit ovat väitteitä, joihin otetaan kantaa puolesta ja vastaan; perustelut ovat aineiston ydin. Luonteva N-, S-, R- ja D-orientaatiossa.

Teesit (3)

T1 · Asteikko

Otsikko (valinnainen) - lyhyt nimi, jolla teesi näkyy listoissa ja raporteissa

Tarkasteltava ilmiö yleistyy valtavirtaan tarkastelujaksolla. (Muokkaa teesi omaan ilmiöösi.)

Selite: mitä teesi koskee ja mitä se rajaa ulos (valinnainen, näkyy panelistille väitteen alla)

Asteikon alin ja ylin arvo: -

KRITEERIMUUTTUJAT

Samaa/eri mieltä

✓ Todennäköisyys

✓ Toivottavuus

Tärkeys

Vaikutus

Varmuus omasta arviostasi

+ oma kriteeri

Todennäköisyys — navat: epätodennäköinen - todennäköinen

Toivottavuus — navat: ei-toivottava - toivottava

T2 · Asteikko

Otsikko (valinnainen) - lyhyt nimi, jolla teesi näkyy listoissa ja raporteissa

Kehitys on toivottavaa yhteiskunnan kokonaisedun kannalta. (Muokkaa: toivottavuus.)

Vaihe 5: Kierros 0

Kierros 0 on vapaaehtoinen orientaatiokeskustelu muutaman avaininformantin kanssa ennen ensimmäistä kierrosta. Se on oletuksena pois päältä, ja ensimmäiseen tutkimukseen se kannattaa jättää pois. Barometrimallissa tässä vaiheessa asetetaan myös mittausaaltojen aikataulu.

[← Palvelun etusivulle](#)

Uusi tutkimus - velho

Täytä lomake vaiheittain. Velho luo tutkimuksen Pronoiaan, ja halutessasi voit tallentaa suunnitelman myös tiedostoksi.

 Opas: Ensimmäinen delfoi velholla - kuvat jokaisesta vaiheesta ↗

Tutkimus

Ilmiö

Paneeli

Teesit

5
Kierros 0

6
Arvio
suunnitelmasta

7
Yhteenveto

5. Kierroksen 0 asetukset

① **Mitä tässä vaiheessa tehdään?** ▼

Kierros 0 on vapaaehtoinen orientaatiokeskustelu ennen ensimmäistä kierrosta. Se on tarkoitettu avaininformanteille: muutamalle ilmiön kentän hyvin tuntevalle henkilölle, jotka auttavat rajaamaan ilmiön, tarkistamaan teesit ja löytämään paneelista puuttuvat näkökulmat. Keskustelun käy tekoälyapuri Kastalia, ja siitä koottu yhteenveto siirtyy kierroksen 1 taustatiedoksi koko paneelille.

Kierros 0 ei ole delfoin kierros: sen vastauksia ei lasketa tuloksiin. Siksi se sopii kaikkiin variaatioihin, myös kaksikierroksiseen Classic Delphiin, jossa se käydään ennen kierrosta 1. Keitä keskusteluun kutsutaan, valitset myöhemmin Pronoian paneelinäkymässä. Kierrosta 0 ei voi käydä jälkikäteen, kun kierros 1 on avattu.

☐ Otan Kierroksen 0 käyttöön (avaininformanttien orientaatiokeskustelu)

← Edellinen

Seuraava →

Vaihe 6: Arvio suunnitelmasta

Arvioi suunnitelmasi kolmella kriteerillä: relevanssi, selkeys ja monipuolisuus. Rastita kohta, kun olet itse todennut sen täyttyvän – Pronoia ei tarkista niitä puolestasi.

[← Palvelun etusivulle](#)

Uusi tutkimus - velho

Täytä lomake vaiheittain. Velho luo tutkimuksen Pronoiaan, ja halutessasi voit tallentaa suunnitelman myös tiedostoksi.

 Opas: Ensimmäinen delfoi velholla - kuvat jokaisesta vaiheesta ➔

✓ Tutkimus	✓ Ilmiö	✓ Paneeli	✓ Teesit	✓ Kierros 0	6 Arvio suunnitelmasta	7 Yhteenveto
---------------	------------	--------------	-------------	----------------	-------------------------------------	------------------------

6. Arvio suunnitelmasta

① Mitä tässä vaiheessa tehdään? ▼

Arvioi suunnitelmasi kolmella kriteerillä. Rastita kohta, kun olet itse todennut, että se täyttyy – Pronoia ei tarkista niitä puolestasi.

- ☒ Relevanssi – tutkimuskysymykset ovat merkityksellisiä ja ajankohtaisia
- ☒ Selkeys – ilmiökuvaus, paneeli ja teesit on muotoiltu ymmärrettävästi
- ☒ Monipuolisuus – paneelin näkökulmat kattavat ilmiön (katso paneelivaiheen Lisätietoja-kohta)

Tila: ✓ **Suunnitelma on arvioitu. Seuraavaksi: tarkista yhteenveto ja luo tutkimus.**

[← Edellinen](#)

[Seuraava →](#)

Vaihe 7: Yhteenveto ja luonti

Yhteenvedossa näet koko suunnitelman yhdellä silmäyksellä. Kun kaikki näyttää oikealta, paina **Luo tutkimus Pronoiaan** ➔. Tutkimus syntyy heti, ja pääset avaamaan sen fasilitoijan näkymään.

Halutessasi voit tallentaa suunnitelman myös tiedostoksi painikkeella **Tallenna suunnitelmätiedosto (Bootstrap Package, JSON)** – esimerkiksi arkistoon tai kollegan tarkistettavaksi. Tiedostoa ei tarvita, jos luot tutkimuksen suoraan.

← Palvelun etusivulle

Uusi tutkimus - velho

Täytä lomake vaiheittain. Velho luo tutkimuksen Pronoiaan, ja halutessasi voit tallentaa suunnitelman myös tiedostoksi.

 Opas: Ensimmäinen delfoi velholla - kuvat jokaisesta vaiheesta ➔

✓ Tutkimus	✓ Ilmiö	✓ Paneeli	✓ Teesit	✓ Kierros 0	✓ Arvio suunnitelmasta	7 Yhteenveto
---------------	------------	--------------	-------------	----------------	---------------------------	------------------------

7. Yhteenveto

① Mitä tässä vaiheessa tehdään? ▼

Tutkimus

Malli: Klassinen Delfoi

Valmis tutkimusmalli - muokkaa
ilmiökuvausta, paneelia ja teesejä
oman tutkimuksesi mukaan.

Orientaatio: S - Strateginen · Reitti: A
- Suora eDelphi

Paneeli

**3 panelistia (ihmisiä 3,
tekoälypanelisteja 0)**
3 kategoriaa

Teesit

3 teesiä

Asteikko + Asteikko + Avoin kysymys

Kierros 0 + kierrokset

Kierros 0: Pois

Kierroksia lisätään tutkimuksen
aikana

Arvio suunnitelmasta

✓ **Suunnitelma on arvioitu.**

**Seuraavaksi: tarkista
yhteenveto ja luo tutkimus.**

Voit tallentaa suunnitelman suunnitelmatiedostoksi (Bootstrap Package, JSON): sen voi arkistoida, lähettää kollegalle tarkistettavaksi tai tuoda myöhemmin Pronoiaan (Tuo suunnitelma). Et tarvitse tiedostoa, jos luot tutkimuksen suoraan - "Luo tutkimus Pronoiaan" tekee kaiken. Tekninen näkymä on kokeneille.

► Näytä suunnitelmatiedosto teknisessä muodossa (Bootstrap Package, JSON)

Luo tutkimus Pronoiaan ➔

Tallenna suunnitelmatiedosto (Bootstrap Package, JSON)

← Edellinen

Jos keskeytät

Kun avaat velhon uudelleen samalla koneella ja selaimella, se jatkaa siitä, mihin jäit, ja kertoo milloin luonnos tallentui. Painikkeesta **Aloita alusta** saat tyhjän velhon - velho kysyy vielä varmistuksen, ennen kuin luonnos poistuu.

← Palvelun etusivulle

Uusi tutkimus - velho

Täytä lomake vaiheittain. Velho luo tutkimuksen Pronoiiaan, ja halutessasi voit tallentaa suunnitelman myös tiedostoksi.

 Opas: Ensimmäinen delfoi velholla - kuvat jokaisesta vaiheesta ➔

Jatkat keskeneräistä suunnitelmaa, joka tallentui tähän selaimeen 2.10.2026 klo 13.38.17. [Aloita alusta](#)

✓ Tutkimus	✓ Ilmiö	✓ Paneeli	✓ Teesit	✓ Kierros 0	✓ Arvio suunnitelmasta	7 Yhteenveto
---------------	------------	--------------	-------------	----------------	------------------------------	-----------------

Mitä seuraavaksi

Tutkimus on nyt Pronoiassa luonnoksena. Seuraavaksi viimeistelet sen: vahvistat tekoälytilan, täydennät rekisterinpitäjän, kirjoitat teesit omiksi, lisäät oikeat panelistit ja luot kutsulinkit. Siitä kertoo kuvin Suunnitelman viimeistely Pronoiassa. Kierroksen avaamisesta eteenpäin: Fasilitoijan prosessi suunnittelusta luovutukseen.

Suunnitelmasta Pronoiaan

Tämä on tie silloin, kun suunnitelma on jo olemassa – tai kun haluat aloittaa erikoismallista tai valmiista esimerkkitutkimuksesta. Avaa sivu työpöydän painikkeesta **Tuo suunnitelma.**

← Palvelun etusivulle

Tuo suunnitelma

Kokeneen käyttäjän polku: tuo suunnittelupugareilla tehty tai velhosta tallennettu suunnitelmatiedosto, tai aloita erikoismallista tai valmiista esimerkkitutkimuksesta. Näet suunnitelman ennen kuin Pronoia luo siitä tutkimuksen, ja voit myös avata sen velhoon muokattavaksi.

 Opas: Suunnitelmasta Pronoiaan ↗

Ensimmäinen delfoi? Velho opastaa vaihe vaiheelta, ja siinä on valmis malli kullekin variaatiolle. [Avaa velho](#) →

Oma suunnitelmatiedosto

Suunnitelmatiedosto syntyy Metodixin suunnittelupugareilla laatuportin jälkeen tai velhon viimeisessä vaiheessa (Tallenna suunnitelmatiedosto).

Pudota suunnitelmatiedosto tähän

tai valitse tiedosto painamalla (.json)

Mistä suunnitelmatiedosto tulee

Suunnitelmatiedosto (JSON) on suunnitelma koneluettavassa muodossa. Se syntyy kahdella tavalla:

- **Suunnittelupugineilla.** Kirjoita Claudessa `metodix` ja valitse suunnittelu. Kun suunnittelu kysyy kohdealustaa, valitse Pronoia. Laatuportin jälkeen suunnittelu tuottaa suunnitelmatiedoston, jonka tallennat koneellesi.
- **Velhosta.** Velhon viimeisessä vaiheessa on painike **Tallenna suunnitelmatiedosto (Bootstrap Package, JSON)**.

Suunnittelupugini ovat Metodixin lisensoiduille kumppaneille. Jos sinulla ei vielä ole niitä, asennusohjeen saat Metodixilta.

Tuo oma tiedosto

Pudota tiedosto kohtaan **Oma suunnitelmatiedosto** tai valitse se painamalla. Pronoia tarkistaa suunnitelman heti ja näyttää esikatselun. Mitään ei vielä luoda.

Tai aloita mallista

Sivun alaosassa on kaksi mallijoukkoa:

- **Erikoismallit** – valmiit suunnitelmat erityistarpeisiin: osallistava kuntalais-Delfoi, yritysstrategia ja täysin tekoälypanelisteista koottu perspektiivipaneeli.
- **Valmiit esimerkkitutkimukset** – täytettyjä esimerkkejä tutuista aiheista tekoälypanelisteineen. Luo esimerkki, aja tekoälypanelistit ja katso, miltä valmis delfoi näyttää.

Mallin kortissa on kaksi painiketta: **Esikatsele** vie samaan esikatseluun kuin oma tiedosto, ja **Avaa velhossa** avaa mallin velhoon muokattavaksi.

Erikoismallit

Valmiit suunnitelmat erityistarpeisiin. Esikatselke ja luo sellaisenaan, tai avaa velhossa ja muokkaa omaksesi.

Osallistava kuntalais-Delfoi

Classic Delphi · E - Emergentti
(abduktiivinen)

Osallistava paneeli havainnoijamatriisissa: asiantuntijuus eli teema-alue (palvelut, talous, ympäristö) x asianosaisuus (kuntalainen, viranhaltija, päättäjä, järjestö). Soluun voi sijoittua useita panelisteja ja tyhjiäkin soluja esiintyy — fasilitoija muokkaa ryhmät omaan tilanteeseensa.

Teesejä 3 · panelisteja 6 · kierroksia 2

Esikatselke

Avaa velhossa

Yritysstrategia-Delfoi

Argument Delphi · N - Normatiivinen

Hybridi kierrosdelfoi: argumentatiivinen, moniääninen prosessi, jonka VIIMEINEN kierros on konsensusmallinen. Voi lähteä osallistavasta kartoituksesta (henkilöstö, sidosryhmät). 3 kierrosta.

Teesejä 3 · panelisteja 4 · kierroksia 3

Esikatselke

Avaa velhossa

Täys-AI-perspektiivipaneeli (Hautamäki)

Argument Delphi · S - Strateginen

Tekoälypaneeli kaksiakselisella matriisilla (Asiantuntijuus x Asianosaisuus): roolit asemoidaan soluihin ja Hautamäki-perspektiivit täydentävät asetelmaa, ja yksi oma vastaajapaikka on ihmiselle. Prosessi ajettavissa tekoälypanelisteilla (reitti B) — teesien koeajoon ja ihmisvalidoidun tekoälyanalyysin kehittämiseen.

Teesejä 2 · panelisteja 5, joista tekoälyä 4 · kierroksia 2

Esikatselke

Avaa velhossa

Valmiit esimerkkitutkimukset

Täytettyjä esimerkkejä tutuista aiheista tekoälypanelisteineen. Luo esimerkki, aja tekoälypanelistit ja katso, miltä valmis delfoi näyttää.

Esimerkki: Ruuan tulevaisuus 2040

Argument Delphi · D -
Intentionaalinen yhdistelmä (N+S+R)

Valmiiksi täytetty esimerkkitutkimus tutulla aiheella: kuusi teesiä kuudella kysymystyyppillä, 10 tekoälypanelistia kahden akselin matriisissa (kaksi solua tarkoituksella tyhjinä), ilmiökuvaus lähteineen, 2 kierrosta. Aja tekoälypanelistit ja katso, miltä valmis delfoi näyttää.

Teesejä 6 · panelisteja 11, joista tekoälyä 10 · kierroksia 2

Esikatselke

Avaa velhossa

Esimerkki: Työyhteisön kulttuuri nyt ja 2031

Argument Delphi · D -
Intentionaalinen yhdistelmä (N+S+R)

Lyhyt kulttuurimittari kilpailevien arvojen kehikon pohjalta (omin kysymyksiin): sama kysymys nyt ja 2031, 100 pistettä neljälle kulttuurin painotukselle kolmella ulottuvuudella. 8 tekoälypanelistia matriisissa (asiantuntijuus = asema, asianosaisuus = työvuodet), 2 kierrosta. Demomalli.

Teesejä 7 · panelisteja 9, joista tekoälyä 8 · kierroksia 2

Esikatselke

Avaa velhossa

Esimerkki: Tekoäly ja me - ajattelijat mukana (yläkoulu)

Argument Delphi · D -
Intentionaalinen yhdistelmä (N+S+R)

Roolipeli yläkouluun: oppilaat keskustelevat tekoälystä kahdeksan historian ajattelijan kanssa, joita tekoäly esittää (Sokrates, Kungfutse, Ada Lovelace, Alan Turing, Mary Shelley, Leonardo da Vinci, Mahatma Gandhi, Eleanor Roosevelt). Matriisissa asiantuntijuus = ajattelutapa, asianosaisuus = aika. Kytke roolipeli asetuksista.

Teesejä 5 · panelisteja 9, joista tekoälyä 8 · kierroksia 2

Esikatselke

Avaa velhossa

Lue esikatselu

Esikatselu kertoo, onko suunnitelma kunnossa, ja näyttää sen samoilla nimillä kuin velho: tutkimus, ilmiö, paneeli, teesit, kierrokset ja **Arvio suunnitelmasta**. Huomautukset eivät estä luontia; jos suunnitelmassa on korjattavaa, luontipainike pysyy harmaana ja syy näkyy listana.

[← Palvelun etusivulle](#)

Tuo suunnitelma

Kokeneen käyttäjän polku: tuo suunnitteluplugareilla tehty tai velhosta tallennettu suunnitelmatiedosto, tai aloita erikoismallista tai valmiista esimerkkitutkimuksesta. Näet suunnitelman ennen kuin Pronoia luo siitä tutkimuksen, ja voit myös avata sen velhoon muokattavaksi.

 Opas: Suunnitelmasta Pronoiaan ↗

Ensimmäinen delfoi? Velho opastaa vaihe vaiheelta, ja siinä on valmis malli kullekin variaatiolle. [Avaa velho →](#)

✓ Suunnitelma on kunnossa

TUTKIMUS

Otsikko **Malli: Yritysstrategia-Delfoi**
Aliotsikko **Valmis tutkimusmalli -
muokkaa ilmiökuvasta,
paneelia ja teesejä oman
tutkimuksesi mukaan.**
Variaatio **Argument Delphi**
Orientaatio **N - Normatiivinen**

ILMIÖ

TÄYTÄ: kuvaa tarkasteltava ilmiö 3–6
lauseella. Mitä tutkitaan ja miksi juuri
nyt? Korvaa tämä omalla ilmiölläsi.
Avainkysymyksiä 3

PANEELI

Yhteensä 4
Ihmisiä 4
Tekoälypanelisteja 0
Matriisi **Asiantuntijamatriisi**

TEESIT

Yhteensä 3 teesiä
Rakenne **Dialektinen**

Asteikko: Strateginen suunta X on
oikea organisaatiollemme.
(Argumentatiivinen k...
Avoin kysymys: Esitä vahvin vasta-
argumentti suunnalle ja ehto, jolla
muuttaisit kant...
Asteikko: Voimme sitoutua
yhteiseen suuntaan dialogin
jälkeen. (Konsensuskierros...

KIERROKSET

Kierroksia 3
Kierros 0 Ei
Jatkokysymyksiä 2

ARVIO SUUNNITELMASTA

Kaikki kriteerit täyttyvät ✓ Kyllä

► Tekniset tiedot

Avaa velhossa, jos haluat tarkistaa ja muokata suunnitelmaa vaihe vaiheelta. Velho ei kannu kaikkia suunnitteluplugarien lisätietoja (esimerkiksi perspektiivikerrosta) – jos ne ovat tärkeitä, luo tutkimus suoraan tästä.

Peru

Avaa velhossa

Luo tutkimus →

Tekniset tiedot ovat taitettuina esikatselun alla. Avaa ne, kun tarkistat suunnitteluplugin tiedostoa: niissä ovat tiedoston skeematunniste, tuottaja, reitti ja kielikoodi sekä perspektiivikerroksen luvut, jos suunnitelmassa on sellainen.

▼ Tekniset tiedot

Tiedoston skeematunniste	planning-to-pronoia.v1.0
Pronoian skeematunniste	planning-to-pronoia.v1.0
Sopimus	_governance/contracts/sarana1_bootstrap.v5.schema.json
Tuottaja	gen_study_templates 2.1-corporate-strategy-fi
Reitti	A - Suora eDelphi
Kielikoodi	fi
DAE-yhteensopivuus	✓

Luo tutkimus – tai avaa velhossa

Esikatselun alla on kolme valintaa:

- **Luo tutkimus** → luo tutkimuksen suoraan suunnitelmasta. Kaikki tiedoston tiedot siirtyvät Pronoiaan.
- **Avaa velhossa** avaa suunnitelman velhoon, jossa voit käydä sen läpi vaihe vaiheelta ja muokata ennen luontia. Velho ei kanna kaikkia suunnittelupuginien lisätietoja (esimerkiksi perspektiivikerrosta) – jos ne ovat tärkeitä, luo tutkimus suoraan.
- **Peru** palaa alkuun.

Jos velhossa on keskeneräinen luonnos, sivu kysyy ensin, korvataanko se. Velho kertoo yläreunassa, mistä suunnitelma tuli.

← Palvelun etusivulle

Uusi tutkimus – velho

Täytä lomake vaiheittain. Velho luo tutkimuksen Pronoiaan, ja halutessasi voit tallentaa suunnitelman myös tiedostoksi.

 Opas: Ensimmäinen delfoi velholla – kuvat jokaisesta vaiheesta ↗

Avattu tuonnista: Malli: Yritysstrategia-Delfoi. Käy vaiheet läpi ja muokkaa tarvittaessa – velho luo tutkimuksen viimeisessä vaiheessa.

1

Tutkimus

2

Ilmiö

3

Paneeli

4

Teesit

5

Kierros 0

6

Arvio
suunnitelmasta

7

Yhteenveto

Malli "Yritysstrategia-Delfoi": Pidä Argument Delphi ja orientaatio N: kolme kierrosta, joista viimeinen tähtää yhteiseen kantaan.

Sama suunnitelma kahdesti

Jos sama suunnitelmatiedosto on jo tuotu, sivu kertoo sen ja kysyy, luodaanko silti uusi rinnakkainen tutkimus: **Luo uusi tutkimus** tai **Älä luo**. Joskus sama suunnitelma ajetaan tarkoituksella uudelleen, joten tuonti ei estä sitä.

Luonnin jälkeen

Kun tutkimus on luotu, paina **Avaa tutkimus →**. Jos tiedostossa oli kenttiä, joille Pronoiassa ei ole vastinetta, ne luetellaan kohdassa **Kentät, joille ei ollut vastaanottajaa** – tuonti onnistui silti. Tutkimus on luonnos, jonka viimeistelet, ennen kuin paneelin voi kutsua: Suunnitelman viimeistely Pronoiassa. Siitä eteenpäin työ jatkuu kuten minkä tahansa tutkimuksen kanssa: Fasilitoijan prosessi suunnittelusta luovutukseen. Koko kaari suunnittelusta analyysiin: Integraatio: Plan → Pronoia → DAE.

Suunnitelman viimeistely Pronoiassa

► Katso video: <https://youtu.be/QJmNShrjY1g>

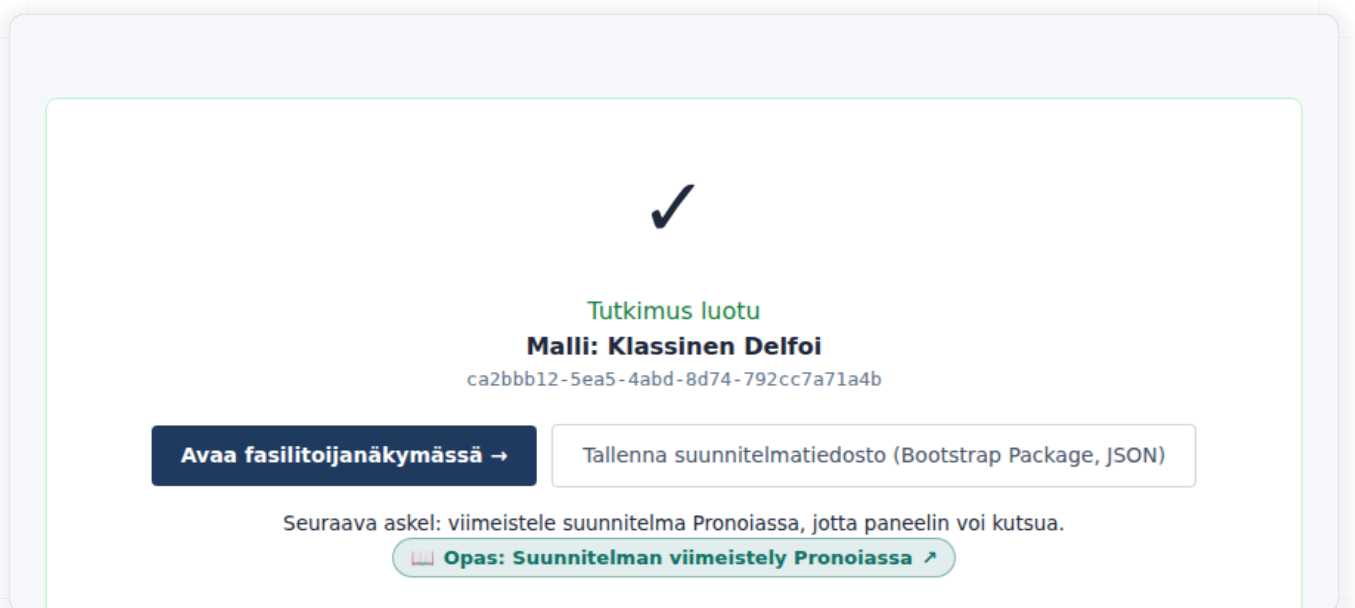
Fasilitointi (Pronoia)

Kun tutkimus on luotu velholla tai tuotu suunnitelmana, se on Pronoiassa **luonnos**. Malli on täyttänyt siihen rungon: kuvauksen, kierrokset, paneelin roolit ja teesit. Osa asioista jää kuitenkin aina sinulle, koska ne ovat sinun tutkimuksesi tietoja eikä malli voi tietää niitä.

Tämä opas vie luonnoksen siihen pisteeseen, jossa paneelin voi kutsua ensimmäiselle kierrokselle. Varaa aikaa puolesta tunnista tuntiin – suurin osa siitä kuluu teesien ja panelistien parissa.

Mistä aloitat

Velhon viimeisessä ruudussa paina **Avaa fasilitoijanäkymässä →**. Tuontisivulla sama painike on **Avaa tutkimus →**. Molemmissa ruuduissa on myös linkki tähän oppaaseen.

Myöhemmin pääset tutkimukseen työpöydän vasemmasta laidasta, kohdasta **Tutkimukset**.

Mitä nyt? ja neljä aluetta

Fasilitoijan näkymän yläosassa on kortti **Mitä nyt?**. Se kertoo, missä vaiheessa tutkimus on, ja luettelee, mikä estää etenemisen (**ESTE**) ja mikä vielä puuttuu (**PUUTTUU**). Rivin linkki vie suoraan siihen kohtaan, jossa asia korjataan.

Kortin alla on tutkimuksen neljä aluetta: **Suunnittelu**, **Keruu**, **Analyysi** ja **Raportointi**. Tässä oppaassa työskennellään lähes koko ajan Suunnittelussa. Sen työkalut ovat **Yleiskuva**, **Asetukset**, **Kierrossuunnitelma**, **Panelistit**, **Teesit** ja **Tekoälypanelistit**.

The screenshot shows the 'MITÄ NYT?' (What now?) dashboard. At the top, it says 'Suunnittelu – rakenna paneeli ja instrumentti' and 'Luonnos – valmis kierrokseen 1'. Below this, it states '3 panelistia, 3 teesiä. Avaa kierros 1, jossa panelistit vastaavat teeseihin. (Kierros 0 ohitettu.)'. There are three status indicators: 'ESTE' (Warning) with the text 'Vahvista tekoälytila, ennen kuin prosessi alkaa', 'PUUTTUU' (Missing) with the text 'Täydennä asetukset: rekisterinpitäjän nimi, käsittelyn oikeusperuste', and 'PUUTTUU' (Missing) with the text 'Täydennä panelistien nimet ja sähköpostit (P-01, P-02, P-03) – ilman niitä kutsua ei voi lähettää'. Below these are four main navigation buttons: 'Suunnittelu oletus' (highlighted), 'Keruu', 'Analyysi', and 'Raportointi'. At the bottom, there is a row of buttons: 'Yleiskuva' (highlighted), 'TYÖKALUT', 'Asetukset', 'Kierrossuunnitelma', 'Panelistit', 'Teesit', and 'Tekoälypanelistit'.

Jokaisen näkymän otsikon vieressä on merkintä, jota muutos koskee, esimerkiksi **Koskee: tutkimusta** tai **Koskee: kierrosta 1**. Se kertoo, muutatko koko tutkimusta vai yhtä kierrosta.

Yleiskuva: mitä vielä puuttuu

Yleiskuva on otsikolla **Tutkimuksen rakentaminen** varustettu lista. Pronoia laskee sen tutkimuksen sisällöstä – listaa ei rastita itse.

- ✓ tarkoittaa, että kohta on kunnossa.
- ○ tarkoittaa, että kohdasta puuttuu jotakin.
- • tarkoittaa päätöstä, ei puutetta (esimerkiksi ajetaanko Kierros 0).
- Merkintä *suositus* kertoo, että kohta ei estä avaamista, mutta se kannattaa hoitaa.

Listan alla lukee, montako estävää kohta on auki: *Avaaminen odottaa 1 kohtaa*. Rivin →-painike vie näkymään, jossa kohta korjataan.

SUUNNITTELU

Tutkimuksen rakentaminen

Ensimmäinen kierros syntyy näistä 8 asiasta. Järjestys on luettavuutta varten; valmius lasketaan siitä, mitä tutkimuksessa on.

 Opas: Suunnitelman viimeistely Pronoiassa ➔

✓ **Kuvaus** · suositus

○ **Asetukset**

puuttuu: tekoälytilaa ei ole vahvistettu, rekisterinpitäjän nimi, käsittelyn oikeusperuste

✓ **Kierrokset**

2 × Kierros · dialogi kierroksilla 1, 2

✓ **Paneeli**

 3 · 0

✓ **Teesit**

3 × Teesit (Kierros 1) · 1 avointa

○ **Panelistien yhteystiedot** · suositus

○ **Kutsulinkit luotu** · suositus

0 linkkiä

· **Kierros 0**

ohitetaan

Avaaminen odottaa 1 kohtaa.

Mikä tuli mallista, mikä jää sinulle

Kohta	Mallin jäljiltä	Sinun tehtäväsi
Kuvaus	mallin yleinen kuvaus ja TÄYTÄ-teksti	otsikko, kuvaus ja ilmiökuvaus omasta aiheesta
Asetukset	orientaatio, kieli, tekoälytila	vahvista tekoälytila, rekisterinpitäjä, oikeusperuste
Kierrokset	mallin kierrosmäärä	tarkista määrä ja Kierros 0
Paneeli	roolit matriisissa (P-01, P-02 ...)	täydennä solut, joista näkökulma puuttuu
Teesit	esimerkkiteesit	kirjoita teesit omaan ilmiöösi
Panelistien yhteystiedot	–	oikeat nimet ja sähköpostit
Kutsulinkit luotu	–	luo linkit, kun kaikki muu on valmista

Järjestys on vapaa. Alla asiat on käyty läpi siinä järjestyksessä, joka on yleensä luontevin.

1. Perustiedot omiksi

Avaa **Asetukset**. Ylimpänä on **Tutkimuksen perustiedot**:

- **Muokkaa otsikkoa** avaa ikkunan, jossa vaihdat tutkimuksen nimen. Mallin nimi alkaa sanalla *Malli*: – vaihda se, sillä nimi näkyy panelisteille kutsussa.
- **Kuvaus** on yhden lauseen esittely.
- **Ilmiökuvaus** on tutkimuksen ydin: mitä tutkitaan ja miksi juuri nyt. Korvaa mallin TÄYTÄ-teksti.

Paina lopuksi **Tallenna**.

Asetukset
KOSKEE: TUTKIMUSTA
Malli: Klassinen Delfoi
Muokkaa otsikkoa

Tutkimuksen perustiedot

Kuvaus
Valmis tutkimusmalli – muokkaa ilmiökuvausta, paneelia ja teesejä oman tutkimuksesi mukaan.

Ilmiökuvaus
TÄYTÄ: kuvaa tarkasteltava ilmiö 3–6 lauseella. Mitä tutkitaan ja miksi juuri nyt? Korvaa tämä omalla ilmiölläsi.

Orientaatio (N/S/R/E/D/+) ?
S – Strateginen

Vastauskieli
Suomi (fi)

Omistava organisaatio (maksaja)
– henkilökohtainen · oma lompakko (0 kr) –

Organisaatio ratkaisee, kuka hallinnoi tutkimusta ja kenen kukkaro maksaa tekoälyn – siksi valinta on tässä, tekoälyn käytön vieressä. Tyhjä = henkilökohtainen tutkimus; tämä on oletus ja täysin tuettu. Organisaation ylläpitäjä on omistaja myös silloin, kun tekijä lähtee talosta.

Tekoälyn käyttö tutkimuksessa ?

2. Tekoälytilan vahvistus

Ensimmäistä kierrosta ei voi avata, ennen kuin olet tietoisesti valinnut, mitä tekoäly tutkimuksessa saa tehdä. Kohdassa **Tekoälyn käyttö tutkimuksessa** paina **Vahvista tekoälytila**. Valitse yksi kolmesta:

- **Ei tekoälyä** – mitään ei lähetetä tekoälypalveluun
- **Vain ohjeapu** – metodiapu, ei paneelin sisältöä ulos (oletus)
- **Täysi** – myös tekoälypanelistit, orientaatiokeskustelut, syventäminen, koodaus

Paina **Vahvista ja jatka prosessiin**. Tämän jälkeen kohdassa lukee *Tekoälytila on vahvistettu*. Jos myöhemmin vaihdat tilaa, vahvistus annetaan uudelleen.

Valitse tekoälyn käyttö, ennen kuin prosessi alkaa

Tämä valinta koskee sitä, mitä paneelin aineistosta lähetetään tekoälylle. Se on tehtävä tietoisesti ennen kierroksen avaamista. Voit myöhemmin nostaa tasoa, mutta et laskea sitä jo kerätyn kierroksen alle. Oletus on menetelmäapu, mutta "Ei tekoälyä" on täysin yhdenvertainen vaihtoehto.

☐ **Ei tekoälyä – mitään ei lähetetä tekoälypalveluun**

Tekoäly pois käytöstä. Kaikki apu on sääntöpohjaista, eikä mitään tietoa lähetetä Anthropicin rajapintaan. Tiukin yksityisyys.

☒ **Vain ohjeapu – metodiapu, ei paneelin sisältöä ulos**

Vain fasilitoijan metodiapu (Kysy Pronoialta) käyttää tekoälyä – kysymys, metodikirjasto ja tutkimuksen tila. Panelistien kirjoittamaa sisältöä ei lähetetä ulos.

☐ **Täysi – myös tekoälypanelistit, orientaatiokeskustelut, syventäminen, koodaus**

Myös paneelin sisältöä käyttävät toiminnot (tekoälypanelistit, orientaatiokeskustelut, PIRE-syventäminen, koodausehdotukset) lähettävät pseudonymisoitua sisältöä Anthropicin rajapintaan. Nimiä ja sähköpostiosoitteita ei lähetetä. Kerro tästä panelisteille.

Peruuta

Vahvista ja jatka prosessiin

3. Rekisterinpitäjä ja oikeusperuste

Mallissa on valmiiksi päällä **Vaadi tietoinen suostumus ennen vastaamista**: panelisti hyväksyy suostumustekstin, ennen kuin näkee paneelin sisältöä. Siksi kutsulinkkejä ei voi luoda, ennen kuin kohta **Rekisterinpitäjä ja oikeusperuste** on täytetty:

- **Yhteyshenkilön nimi ja Yhteyshenkilön sähköposti** – sinä tai se, joka vastaa panelistien viesteihin. Tyhjänä käytetään oman tilisi tietoja.
- **Rekisterinpitäjän nimi ja Yhteystiedot** – organisaatio, joka toteuttaa tutkimuksen.
- **Käsittelyn oikeusperuste** – valitse luettelosta. Jokaisen perusteen alla on selitys siitä, mitä se tarkoittaa.

Suostumusteksti on valmiina kolmella kielellä. Sitä ei tarvitse kirjoittaa, ellet halua omaa sanamuotoa.

Paina **Tallenna**. Kun kentät ovat kunnossa, Yleiskuvan **Asetukset**-rivi muuttuu ✓:ksi.

✓ **Siirrytään näkymään** – paina panelistin oikeat nimet ja sähköpostit, näytä vain nimimerkit

Rekisterinpitäjä ja oikeusperuste

Nämä näytetään panelistille suostumusnäkyssä omana lohkonaan, ja ne sisältyvät hyväksynnän versiivivisteeseen – kirjaus kertoo siis myös, kenet panelistille kerrottiin rekisterinpitäjäksi. Rekisterinpitäjä on tutkimuksen toteuttava organisaatio, ei Metodix, ellei tutkimus ole Metodixin oma.

Tämä nimi näkyy panelistille paneeliviestien lähettäjänä, ja tähän osoitteeseen hänen vastauksensa menee. Jos kenttä on tyhjä, käytetään tutkimuksen omistajan tilin tietoja. Eri asia kuin rekisterinpitäjä alla: yhteyshenkilö on se, joka lukee panelistin vastauksen.

Käsittely on tarpeen tieteellistä tutkimusta varten ja oikeasuhtaista sen yleisen edun mukaiseen tavoitteeseen nähden (tietosuoja laki 4 § 3 k., joka ei rajaudu viranomaisiin). Peruste ei katoa kesken tutkimuksen, mutta velvoittaa 89 artiklan suojatoimiin, ja peruuttamisen tilalle tulee vastustamisoikeus (21 art.).

Perusteen valitsee rekisterinpitäjä (päättös E1) – moduuli ei valitse sitä hänen puolestaan. Selitteet kertovat, mitä kukin peruste tarkoittaa ja mitä siitä seuraa; ne eivät suosittele mitään.

☒ Vaadi tietoinen suostumus ennen vastaamista ?

Panelisti näkee suostumustekstin ensimmäisellä käynnilläään eikä pääse paneelin sisältöön ennen hyväksyntää. Hyväksyntä kirjataan aikaleimalla ja tekstin versiolla.

0/3 panelistista on hyväksynyt

4. Kierrokset

Avaa **Kierrossuunnitelma** ja paina **Muokkaa vaiheistusta**. Tässä päätät kaksi asiaa:

- **Kierros 0** – ajetaanko ennen ensimmäistä kierrosta orientaatio, jossa avaininformantit keskustelevat ilmiöstä. Mallissa se on pois päältä (**Ei**). Valitse **Kyllä**, jos haluat kuulla paneelia, ennen kuin teesit lyödään lukkoon.
- **Varsinaisia kierroksia** – tavallisesti kaksi tai kolme. Varaa mieluummin yksi liikaa kuin liian vähän: käyttämätön kierros ei maksa mitään.

Polku näyttää koko kaaren suunnittelusta lopetukseen. Paina **Tallenna**.

KIERROSSUUNNITELMA

KIERROSTEN VAIHEISTUS

Kierros 0

Kyllä Ei

Kierros 0 käytössä: avaininformanttien keskustelut ennen ensimmäistä kierrosta

Varsinaisia kierroksia

1 2 3 4 5

Tavallisesti 2–3. Vähennys poistaa viimeiset kierrokset, jos niihin ei ole vielä kiinnitetty teesejä.

Polku: Suunnittelu → Kierros 1 → Kierros 2 → Lopetus

Tallenna Peruuta

Päätä ennen ensimmäistä kierrosta, käytetäänkö kierrosta 0 ja montako kierrosta paneeli kulkee. Sama polku näkyy Keruun Kierroshallinnassa, jossa sitä seurataan ja edetään.

- Suunnittelu Olet tässä

Kierroshallintaan (Keruu) →
- Kierros 1

○ 1a Vastaus ○ 1b Dialogi ○ 1c Revisio
- Tauko - valmistelee kierros 2
- Kierros 2

○ 2a Vastaus ○ 2b Dialogi ○ 2c Revisio
- Tauko - päättää tutkimus tai lisää kierros
- Lopetus - tulokset ja jatkotoimet

Jos otat Kierros 0:n käyttöön, sen orientaatiokysymykset asetetaan Keruun välilehdellä **Kierros 0**. Siitä kerrotaan tarkemmin oppaassa *Fasilitoijan prosessi suunnittelusta luovutukseen*.

5. Teesit omiksi

Avaa **Teesit**. Ylhäällä on lomake uudelle teesille ja sen alla kierroksen 1 teesit. Mallin teesit on kirjoitettu yleisesti, ja niissä on suluissa ohje, esimerkiksi *(Muokkaa teesi omaan ilmiöösi.)*

Kierros 1 · 3 teesiä

KOSKEE: KIERROSTA 1

► Taita kaikki

▼ R1-T1

Muokkaa

Kopioi

Piilota

Poista

Tarkasteltava ilmiö yleistyy valtavirtaan tarkastelujaksolla. (Muokkaa teesi omaan ilmiösi.)

Asteikko

Vastauksia: 0

Asteikko: 1–7 (pistettä)

Kriteerit: Todennäköisyys, Toivottavuus

▼ R1-T2

Muokkaa

Kopioi

Piilota

Poista

Kehitys on toivottavaa yhteiskunnan kokonaisedun kannalta. (Muokkaa: toivottavuus.)

Asteikko

Vastauksia: 0

Asteikko: 1–7 (pistettä)

Kriteerit: Todennäköisyys, Toivottavuus

▼ R1-T3

Muokkaa

Kopioi

Piilota

Poista

Mitkä ovat kaksi keskeisintä edellytystä tai estettä tälle kehitykselle? Perustele. (Muokkaa.)

Avoin

Vastauksia: 0

Paina teesin kohdalla **Muokkaa** ja kirjoita oma teesisi. Samassa lomakkeessa voit lisätä selitteen ja tarkentaa asteikkoteesin kriteerit, kuten todennäköisyyden ja toivottavuuden. **Esikatselu: näin panelisti näkee kysymyksen** näyttää teesin panelistin silmin. Paina **Tallenna**.

Otsikko (valinnainen)

Vuoteen 2040 mennessä jokainen yli 20 000 asukkaan kunta on sisällyttänyt ilmatoriskit kaavoitukseensa.

Selite (valinnainen)

Kategoria ☐ Pakollinen ☒ Perustelu pakollinen Tyyppi: – (peritty)

MEDIA (VALINNAINEN)

– ei – URL

Tyyppi: Asteikko

KRITEERIMUUTTUJAT

Samaa/eri mieltä

☒ Todennäköisyys

☒ Toivottavuus

Tärkeys

Vaikutus

Varmuus omasta arviostasi (itsearvio)

+ oma kriteeri

Todennäköisyys — navat: epätodennäköinen – todennäköinen

Toivottavuus — navat: ei-toivottava – toivottava

ASTEIKON OHITUS (tyhjä = tutkimuksen oletus 1–7)

1

–

7

Oletus

► Esikatselu: näin panelisti näkee kysymyksen

Tallenna Peruuta

Uuden teesin lisäät yläreunan lomakkeella ja painikkeella **+ Lisää**; siinä valitset myös teesin tyypin, esimerkiksi **Asteikko** tai **Avoin**. Tarpeettoman mallin teesin voit poistaa (**Poista**) tai piilottaa (**Pilota**).

6. Paneeli ja panelistit

Avaa **Panelistit**. Ylhäällä on paneelimatriisi: mallin roolit (P-01, P-02 ...) on sijoitettu soluihin asiantuntijuuden ja asianosaisuuden mukaan. Matriisin alla **PANEELIN KATTAVUUS** kertoo, kuinka hyvin näkökulmat on katettu: **Kattavuuspisteet**, **Puuttuvat näkökulmat (tyhjät solut)** ja tarvittaessa varoitus **Paneelin täydennystä suositellaan ennen kierrosta**.

Panelistit
KOSKEE: TUTKIMUSTA · OSALLISTUMINEN KIERROSKOHTAISTA
3 panelistia

PANEELIMATRIISI
Asiantuntijamatriisi
Asiantuntijuus : × Asianosaisuus →
Muokkaa

6 tyhjää solua · 0 panelistia sijoittamatta

	Julkinen sektori	Yksityinen sektori	Kansalaisyhteiskunta
Tutkimus	P-01 Vega	.	.
Käytäntö	.	P-02 Sirius	.
Hallinto & päätöksenteko	P-03 Rigel	.	.

PANEELIN KATTAVUUS
Kattavuuspisteet: 8/12

Ensisijainen kattavuus 100%

Toissijainen kattavuus 67%

Solujen täyttö 33%

Puuttuvat näkökulmat (tyhjät solut): Tutkimus × Yksityinen sektori · Tutkimus × Kansalaisyhteiskunta · Käytäntö × Julkinen sektori · Käytäntö × Kansalaisyhteiskunta · Hallinto & päätöksenteko × Yksityinen sektori · Hallinto & päätöksenteko × Kansalaisyhteiskunta

⚠ Paneelin täydennystä suositellaan ennen kierrosta

Mallin roolit ovat paikkoja, eivät ihmisiä. Paina kunkin kohdalla **Muokkaa** ja kirjoita oikean henkilön nimi ja sähköposti. Samalla rivillä voit tarkistaa solun ja merkitä henkilön päättäjäksi (**Päättäjä**). Paina **Tallenna**.

P-01
Aino Laine
aino.laine@example.org
Tutkimus
Julkinen sektori
Tutkimuksen oletuskie

Kuvaus (vapaa teksti, luokittelujen lisäksi)

☐ Päättäjä
Tallenna
Peruuta

Lisää uusia panelisteja näkymän lomakkeella ja painikkeella **+ Lisää** – erityisesti niihin soluihin, joista näkökulma puuttuu. Ilman sähköpostia panelistia ei voi kutsua, joten Yleiskuvan **Panelistien yhteystiedot** -rivi muuttuu ✓:ksi vasta, kun kaikilla on yhteystiedot.

Katso panelistina näyttää tutkimuksen sellaisena kuin panelisti sen näkee.

7. Tekoälypanelistit (valinnainen)

Jos valitsit tekoälytilaksi **Täysi**, voit lisätä paneeliin tekoälypanelisteja välilehdellä **Tekoälypanelistit: Luo 5 oletusprofiilia**, **Tuota profiiliehdotukset** ilmiön pohjalta tai **Tuo suunnittelun Handoff-paketti**. Tekoälypanelistit on paneelissa aina merkitty. Ensimmäisessä tutkimuksessa ne eivät ole tarpeen.

8. Kutsulinkit

Kun kaikki edellä oleva on kunnossa, siirry alueelle **Keruu** ja avaa **Kutsut**. Paina **Luo kutsulinkit**. Pronoia tekee jokaiselle panelistille henkilökohtaisen linkin ja näyttää **SÄHKÖPOSTIMALLI**-kohdassa kutsuviestin, jonka voit lähettää. **Kopioi** kopioi linkin leikepöydälle.

PANELISTIKUTSUT
3 panelistia tutkimuksessa

Luo kutsulinkit

SAHKÖPOSTIMALLI

Hei {name},

Sinut on kutsuttu Delfoi-tutkimukseen "Kuntien ilmastosopeutuminen 2040".

Vastaa tutkimukseen tästä linkistä:
{link}

Kiitos osallistumisestasi!

Ystävällisin terveisin,
Tutkimusryhmä

Tietosuoja- ja tekoälyseloste: <http://localhost:3000/privacy>

KUTSULINKIT (3)

P-01 Aino Laine aino.laine@example.org

<http://localhost:3000/respond/69fa5a9a970aaa29e43547b1d9c11c75>

Kopioi

P-02 Mikko Nieminen mikko.nieminen@example.org

<http://localhost:3000/respond/5015e7487f9f9cd3e4c7a4ee4bbcc26e>

Kopioi

P-03 Sara Koskinen sara.koskinen@example.org

<http://localhost:3000/respond/36190a0502f5163707c94879c5b90be6>

Kopioi

Linkkien luominen ei vielä lähetä mitään eikä avaa kierrosta.

Valmis kutsumaan

Palaa **Suunnittelu**-alueen **Yleiskuvaan**. Kun lista on kunnossa, sen alla lukee **Kaikki estävät kohdat ovat kunnossa.**, ja **Mitä nyt?** -kortti ehdottaa seuraavaksi **Siirry vastausvaiheeseen**.

SUUNNITTELU

Tutkimuksen rakentaminen

Ensimmäinen kierros syntyy näistä 8 asiasta. Järjestys on luettavuutta varten; valmius lasketaan siitä, mitä tutkimuksessa on.

 Opas: Suunnitelman viimeistely Pronoiassa ➔

✓ **Kuvaus** · suositus

✓ **Asetukset**

✓ **Kierrokset**

2 × Kierros · dialogi kierroksilla 1, 2

✓ **Paneeli**

 3 · 0

✓ **Teesit**

3 × Teesit (Kierros 1) · 1 avointa

✓ **Panelistien yhteystiedot** · suositus

✓ **Kutsulinkit luotu** · suositus

3 linkkiä

· **Kierros 0**

ohitetaan

Kaikki estävät kohdat ovat kunnossa.

Suunnitelma on nyt valmis. Ensimmäisen kierroksen avaaminen, kutsujen lähettäminen ja keruun seuraaminen ovat seuraavan oppaan aihe: Ensimmäinen kierros Pronoiassa.

Muista

- **Mikään ei lukitu.** Teesejä, panelisteja ja asetuksia voi muokata vielä kierrosten välissä – opas vain kulkee järjestyksessä, jossa ensimmäinen kierros syntyy.
- **Lista lasketaan.** Jos jokin rivi pysyy 0:na, paina sen ➔-painiketta: se vie siihen kohtaan, jossa asia korjataan.
- **Kokeile turvallisesti.** Esimerkkitutkimuksella voi harjoitella ennen omaa: Fasilitoijan kokeilu viidessä vaiheessa.

Ensimmäinen kierros Pronoiassa

► Katso video: <https://youtu.be/MHWXsM1P04Q>

Fasilitointi (Pronoia)

Edellinen opas päättyi siihen, että suunnitelma on valmis ja **Mitä nyt?** -kortti ehdottaa seuraavaksi vastausvaihetta. Tämä opas jatkaa siitä. Siinä avataan kierros 1, kutsutaan paneeli, seurataan vastauksia ja dialogia, suljetaan kierros ja valmistellaan kierros 2.

Pääpolku on **Argument Delphi**, joka on Pronoian tunnusomainen variaatio: panelistit arvioivat teesit ja perustelevat arvionsa, lukevat sitten toistensa perustelut ja keskustelevat niistä. Muiden variaatioiden erot ovat oppaan lopussa.

Kierros kestää yleensä 1–3 viikkoa. Sinun työtäsi siinä on noin tunti tai kaksi: avaaminen ja kutsut alussa, seuranta muutaman päivän välein ja sulkeminen lopussa.

Kierroksen kulku

Kaikki tämän oppaan teot tehdään alueella **Keruu**. Sen välilehdet ovat **Tilannekuva**, **Kierroshallinta**, **Kutsut**, **Fasilitointi**, **Viestintä** ja **Vastaukset**.

Kierros 1 kulkee Argument Delphissä näin:

Vaihe	Mitä paneeli tekee	Mitä sinä teet
1a Vastaus	arvioi teesit ja perustelee arvionsa	lähetät kutsut, seuraat vastaamista, muistutat
1b Dialogi	lukee muiden perustelut, kommentoi ja tarkentaa omaansa	seuraat keskustelua ja poimit aineistoa
Tauko	ei vastaa	luet tulokset ja rakennat kierroksen 2

Polulla näkyy myös vaihe **1c Revisio** merkinnällä ↻ *dialogin aikana*. Argument Delphissä panelistit tarkistavat arvionsa dialogin aikana, eikä erillistä revisiovaihetta tule.

Siirtymät tehdään kaikki samalla oranssilla napilla **Kierroshallinta**-välilehdellä. Pronoia ei siirrä kierrosta itse, eikä takaraja sulje kierrosta.

1. Ennen avaamista: takaraja ja näkyvyys

Avaa **Keruu** › **Fasilitointi**. Ylärivillä kerrotaan, että kierros 1 ei ole vielä auki ja että asetukset tulevat voimaan, kun avaat kierroksen.

- **Takaraja** on päivä, jonka panelistit näkevät. Se ei sulje kierrosta, vaan muistuttaa sinua ja paneelia. **+7 pv** siirtää sitä viikolla, **Poista** poistaa sen.
- **Näkyvyys & vuorovaikutus** kertoo kummallekin vaiheelle erikseen, mitä panelisti näkee. Mallin oletus sopii useimmille tutkimuksille: vastausvaiheessa panelisti näkee muiden vastaukset vasta oman vastauksensa jälkeen (**Vasta oman jälkeen**), ja dialogivaiheessa kaikki on auki (**Avoin**). Valintaruuduilla (**Oma muokkaus**, **Komentointi**, **Vastausketjut**, **Kuviot**) sallit tai estät yksittäisiä toimintoja.

FASILITOINTI
Kierros 1 ei ole vielä auki. Asetukset tulevat voimaan, kun avaat kierroksen.

Takaraja: 7 pv jäljellä 10/10/2026 +7 pv Poista

Näkyvyys & vuorovaikutus

Kierros 1a – vastaus (sokko-oletus)
Näkyvyys: Vasta oman jälkeen
☒ Oma muokkaus ☐ Komentointi ☐ Vastausketjut ☐ Kuviot

Kierros 1b – dialogi
Näkyvyys: Avoin
☒ Oma muokkaus ☒ Komentointi ☒ Vastausketjut ☒ Kuviot

2. Avaa kierros 1

Avaa **Kierroshallinta**. Polku näyttää koko kulun suunnittelusta lopetukseen, ja merkki **Olet tässä** kertoo, missä kohdassa olet. Oranssi nappi on aina seuraava teko. Nyt se on **Avaa kierros 1**.

KIERROSHALLINTA

 Opas: Ensimmäinen kierros Pronoiassa ↗

Paneelin koko kulku alusta loppuun. Merkki kertoo vaiheen tilan; oranssi nappi on seuraava teko, ja se on aina siinä kohdassa, jossa olet.

● Suunnittelu **Olet tässä**

KIERROSHALLINTA ?

Luonnostila

→ **Avaa kierros 1**

INFORMOINTI JA VUOROVAIKUTUS

 Viesti paneelille

 Kutsut ja linkit

Viestit, muistutukset ja kutsut kuuluvat kierroksen fasilitointiin. Painikkeet vievät samaan toimintoon kuin Viestit- ja Kutsut-välilehdet – sama toiminto, toinen ovi. Rivi näyttää vain tämän vaiheen toiminnot.

■ **Päätä tutkimus**

Delfoin päättäminen ei ole "viimeinen kierros sulkeutu" vaan sinun päätöksesi siitä, että paneeli on sanonut sanottavansa. Päättäminen sulkee auki olevan kierroksen, avaa Lopetus-vaiheen paneelille ja tekee seuraavasta luovutuksesta lopullisen. Kierroksen lisääminen purkaa päätöksen.

○ Kierros 1

○ 1a Vastaus

○ 1b Dialogi

🔗 1c Revisio · dialogin aikana

○ Tauko · valmistelee kierros 2

○ Kierros 2

○ 2a Vastaus

○ 2b Dialogi

🔗 2c Revisio · dialogin aikana

○ Tauko · pääätä tutkimus tai lisää kierros

○ Lopetus · tulokset ja jatkotoimet

Muokkaa kierrossuunnitelmaa →

Paina **Avaa kierros 1**. Kierros on nyt auki ja vaihe on **Vastaus**. Kortti näyttää vastausten määrän (aluksi 0 / 9 – kolme panelistia kertaa kolme teesiä), ja oranssi nappi vaihtuu seuraavaan tekoon, **Siirry dialogivaiheeseen**.

KIERROSHALLINTA

Opas: Ensimmäinen kierros Pronoiassa

Paneelin koko kulku alusta loppuun. Merkki kertoo vaiheen tilan; oranssi nappi on seuraava teko, ja se on aina siinä kohdassa, jossa olet.

✓ Suunnittelu

● Kierros 1 Olet tässä

● 1a Vastaus

○ 1b Dialogi

○ 1c Revisio - dialogin aikana

KIERROSHALLINTA ?

Vastauksia

0 / 9 (0 %)

→ Siirry dialogivaiheeseen

INFORMOINTI JA VUOROVAIKUTUS

Muistuta 3 vastaamatonta

Viesti paneelille

Kutsut ja linkit

Viestit, muistutukset ja kutsut kuuluvat kierroksen fasilitointiin. Painikkeet vievät samaan toimintoon kuin Viestit- ja Kutsut-välilehdet – sama toiminto, toinen ovi. Rivi näyttää vain tämän vaiheen toiminnot.

■ Päättää tutkimus

Delfoin päättäminen ei ole "viimeinen kierros sulkeutui" vaan sinun päätöksesi siitä, että paneeli on sanonut sanottavansa. Päättäminen sulkee auki olevan kierroksen, avaa Lopetus-vaiheen paneelille ja tekee seuraavasta luovutuksesta lopullisen. Kierroksen lisääminen purkaa päätöksen.

○ Tauko - valmistele kierros 2

○ Kierros 2

○ 2a Vastaus

○ 2b Dialogi

○ 2c Revisio - dialogin aikana

○ Tauko - päättää tutkimus tai lisää kierros

○ Lopetus - tulokset ja jatkotoimet

Muokkaa kierrossuunnitelmaa →

Avaaminen ei vielä lähetä kenellekään mitään, eikä se kuluta krediittejä. Panelistit saavat tiedon vasta, kun kutsut lähtevät.

3. Kutsu paneeli

Kutsun voi lähettää kahdella tavalla.

Viestinnän kautta (suositus). Avaa **Viestintä**. **VIESTINTÄKESKUS**-osiossa vastaanottajana on **Koko paneeli**. Valitse pohjaksi **Kierros auki**. Viestissä on valmiina teksti ja paikanvaraajat: [link] korvautuu kunkin panelistin omalla linkillä ja [study] tutkimuksen nimellä.

- **Lähetä myös sähköpostiin** vie viestin panelistien postilaatikkoon. Ilman sitä viesti näkyy vain Pronoiassa.
- **Liitä "Mitä sinulta pyydetään"** lisää kirjeeseen lyhyen kuvauksen siitä, mitä panelistilta odotetaan.
- **Esikatsele kirje** näyttää kirjeen sellaisena kuin se lähtee, eikä lähetä mitään.

Metodix Oy · www.metodix.eu · info@metodix.fi · eDelphi: www.edelphi.org

40

Paina lopuksi **Lähetä**. Toimitusraportti kertoo, moneenko postilaatikkoon viesti lähti ja kenellä ei ollut osoitetta.

VIESTINTÄKESKUS

Koko paneeli

Ryhmä

Yksittäinen

Kierros auki

[nimi] = vastaanottajan etunimi · [handle] = nimimerkki · [link] = oma linkki · [study] = tutkimus. Täytetään jokaiselle vastaanottajalle erikseen, esim. "Hei [nimi], tervetuloa...".

☒ Lähetä myös sähköpostiin

☐ Vain ilmoitus, ei tekstiä

☒ Liitä "Mitä sinulta pyydetään"

Esikatsele kirje

Uusi kierros on auki tutkimuksessa [study]. Jatka tästä: [link]

VÄLIAIKATIEDOT VIESTIN LOPPUUN

Oma eteneminen

Omat kommentit

Ryhmän eteneminen

Paneelin eteneminen

Paneelin keskustelu

Kierroksen sulkeutuminen

Lähetä

► Panelistikohtaiset linkit

Linkit itse. Jos lähetät kutsut omasta sähköpostistasi, avaa **Kutsut**. Siellä jokaisella panelistilla on oma linkkinsä, jonka saat leikepöydälle napilla **Kopioi**. Linkki on henkilökohtainen, joten älä lähetä samaa linkkiä kahdelle.

4. Mitä panelisti näkee

Panelisti avaa linkkinsä ja hyväksyy ensin suostumustekstin (**Olen lukenut tämän ja osallistun**). Sen jälkeen hän painaa **Aloita vastaaminen** → ja näkee teesit yksi kerrallaan.

Argument Delphissä skaalateesi arvioidaan kahdella kriteerillä, esimerkiksi todennäköisyys ja toivottavuus, asteikolla 1–7. Perustelu on pakollinen. Avoimissa teeseissä panelisti kirjoittaa vastauksensa, esimerkiksi vahvimman vasta-argumentin. **Ohita kysymys** jättää teesin väliin.

R1-1/3 Asteikko

Vuoteen 2040 mennessä jokainen yli 20 000 asukkaan kunta on sisällyttänyt ilmastoriskit kaavoitukseensa.

TODENNÄKÖISYYS (1–7)

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

1 - epätodennäköinen

7 - todennäköinen

4 - yhtä todennäköinen kuin ei

TOIVOTTAVUUS (1–7)

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

1 - ei-toivottava

7 - toivottava

4 - yhdenkertainen

Perustele vastauksesi: **perustelu pakollinen**

Miksi arvioit näin?

Tallenna

Ohita kysymys

Panelisti näkee kaiken nimimerkillä (kuvassa Vega), ja muut panelistit näkevät hänet vain sillä. Sinä näet fasilitoijana myös tunnisteiden (P-01).

5. Seuraa vastaamista

Tilannekuva kertoo yhdellä silmäyksellä, missä kierros on: vastausten määrä, perustelut, vastanneiden panelistien määrä, kommentit ja käynnit. **Mitä luvut tarkoittavat?** selittää jokaisen luvun.

Tilannekuva

Opas: Ensimmäinen kierros Pronoiassa

9/9	9	3/3	0	0	0	0	0	1
KIERROS 1	PERUSTELUT	VASTANNEET	KOMMENTIT	DUOLOGIT	TRIALOGIT	REAKTIOT	REVISIOT	KÄYNNIT
yht. 9	yht. 9		yht. 0	yht. 0	yht. 0			

Ei vielä luettavissa

Vakautta ei voi mitata, ennen kuin kierros on suljettu ja vertailukohta on olemassa.

Vastausaste: 100%

Keskustelu: –

Revisioaste: 0%

Aktiivisuus/vast.: 0

Käynnit/panelisti: 0.33

► Mitä luvut tarkoittavat?

Jos vastaukset viipyvät, **Kierroshallinta**-kortin painike **Muistuta 3 vastaamatonta** lähettää muistutuksen niille, jotka eivät ole vielä vastanneet (luku on vastaamattomien määrä). Sama onnistuu **Viestintä**-välilehdellä pohjalla **Muistutus**.

Itse vastaukset näet välilehdellä **Vastaukset** teesi kerrallaan: kuka vastasi, millä arvoilla ja millä perustelulla.

6. Dialogivaihe

Kun vastauksia on tarpeeksi, paina **Kierroshallinta**-välilehdellä **Siirry dialogivaiheeseen**. Jos vastauksia puuttuu paljon, Pronoia kysyy ensin, haluatko varmasti siirtyä.

Dialogi ei sulje vastaamista: myöhästynyt panelisti voi yhä vastata. Nyt jokainen panelisti näkee kunkin teesin kohdalla oman vastauksensa, paneelin jakauman ja muiden perustelut nimettöminä. Hän voi kommentoida perusteluja, vastata kommentteihin ja muuttaa omaa arviotaan napilla **Muokkaa**.

Argument Delphissä tämä on kierroksen tärkein vaihe: arvion muutos toisen perustelun valossa on menetelmän tarkoitus.

Vuoteen 2040 mennessä jokainen yli 20 000 asukkaan kunta on sisällyttänyt ilmastoriskit kaavoitukseensa.

OMA VASTAUKSESI

Muokkaa

5

Todennäköisyys: 5

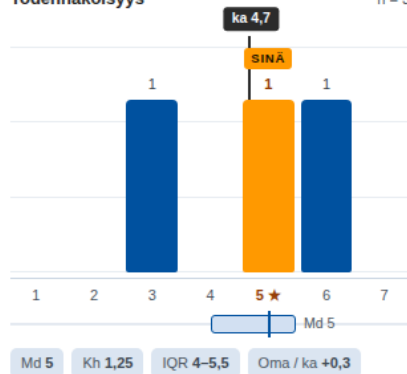
Toivottavuus: 6

OMA PERUSTELUSI

Kaavoitus on kuntien vahvin keino, ja tulvariskit ovat jo arkea.

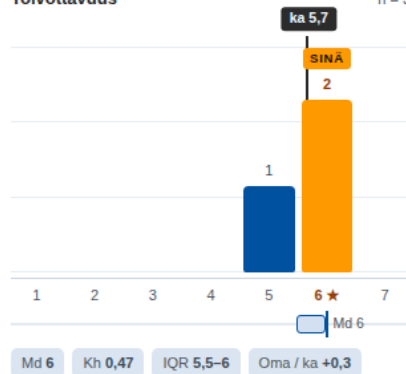
Todennäköisyys

n = 3

Toivottavuus

n = 3

Selitteet

Kuulu: Todennäköisyys 4.67 · Toivottavuus 5.67

Linjassa -1

3

Keskustelu · 3 perustelua · 3 kommenttia

KESKUSTELUN RAKENNE

0 dialogiketjua · 3 kommenttia

Sinä ★

Rigel

Sirius

Vega ★

Sirius

Rigel

MUIDEN PERUSTELUT (2)

Sinä

Kaavoitus on kuntien vahvin keino, ja tulvariskit ovat jo arkea.

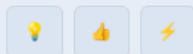
Lisää tarkennus Käännä

Rigel

uusi

Valtion ohjaus ja vakuutusyhtiöt pakottavat kunnat toimimaan.

Vastaa Käännä

Fasilitoijana pysyt keskustelun ulkopuolella. Jos haluat sanoa paneelille jotain, käytä **Viestintä-**välilehteä äläkä kommentoi perusteluja itse.

Jos siirsit kierroksen dialogiin liian aikaisin, **Palaa edelliseen vaiheeseen** palauttaa vastausvaiheen. Paluu kirjataan tutkimuksen lokiin.

7. Poimi aineistoa kierrokselle 2

Välilehti **Vastaukset** kokoaa kierroksen: ylhäällä vastanneiden ja vastausten määrät, alla jokainen teesi vastauksineen.

VASTAUSTEN KOONTI

3/3

Vastannut

3

Valmis

0

Kesken

0

Aloittamatta

100%

Vastausaste

Päivitä

9 vastausta yhteensä 3 panelistia 3 teesiä

R1-T1

Vuoteen 2040 mennessä jokainen yli 20 000 asukkaan kunta on sisällyttänyt ilmast...

3/3

P-03 Rigel 6

Todennäköisyys 6 · Toivottavuus 5

Valtion ohjaus ja vakuutusyhtiöt pakottavat kunnat toimimaan.

P-02 Sirius 3

Todennäköisyys 3 · Toivottavuus 6

Pienissä kunnissa osaaminen ja resurssit eivät riitä vuoteen 2040 mennessä.

P-01 Vega 5

Todennäköisyys 5 · Toivottavuus 6

Kaavoitus on kuntien vahvin keino, ja tulvariskit ovat jo arkea.

R1-T2

Esitä vahvin argumentti teesiä VASTAAN, vaikka olisit samaa mieltä. Mihin se noj...

3/3

P-03 Rigel

Kaavoitus ei ulotu jo rakennettuun ympäristöön, jossa suurin osa riskistä on.

P-02 Sirius

Pienet kunnat eivät pysty rahoittamaan riskiselvityksiä, joten kaavamääräykset jäävät paperille.

P-01 Vega

Ilmastoriskit muuttuvat nopeammin kuin kaavat, joten kaavoitus voi lukita vanhan tiedon.

R1-T3

Minkä ehdon vallitessa vastakkainen kanta olisi oikeassa? Kuvaat ratkaiseva ehto....

3/3

P-03 Rigel

Jos rakentamisen paine kasvaa nopeasti, kunnat joutuvat riskeistä houkutellakseen asukkaita.

P-02 Sirius

Ratkaiseva ehto on tiedon saatavuus: ilman alueellisia riskikarttoja kunnat eivät pysty perustelemaan kaavamääräyksiä.

P-01 Vega

Vastakkainen kanta olisi oikeassa, jos valtio ei rahoita sopeutumista ja kunnat joutuvat valitsemaan palvelujen ja inves...

TEESIAINEISTO SEURAAVALLE KIERROKSELLE 0 poimintaa

Ei poimintaa. Merkitse keskustelusta tähdellä (★) ne kommentit, joista haluat valita seuraavaa kierroksen teesiä.

Alempana on aikajana, jossa perustelut ja kommentit näkyvät uusimmasta vanhimpaan. Kun huomaat perustelun tai kommentin, josta voisi syntyä kierroksen 2 teesi, merkitse se tähdellä (★). Poiminta kertyy osioon **TEESIAINEISTO SEURAAVALLE KIERROKSELLE**, ja kenttään *Miksi poimit tämän? (vain sinulle)* voit kirjoittaa itsellesi muistutinpanon.

TEESIAINEISTO SEURAAVALLE KIERROKSELLE 1 poiminta

P-03 Rigel

dialogi

Hyvä huomio. Lisäisin, että

Vuoteen 2040 mennessä jokainen yli 20 000 asukkaan kunta on sisällyttänyt ilmastoriskit kaavoitukseensa.

maakuntakaavat ohjaavat tätä jo nyt.

Miksi poimit tämän? (vain sinulle)

Poiminta ei muuta kommenttia eikä näy paneelille. Se on sinun muistisi kierrosten välillä.

AIKAJANA – PERUSTELUT JA DIALOGI

Uusin ensin. Suluissa kirjoittaja ja luokittelu. Ryhmävalinta yllä rajaa myös tämän listan.

Poiminta ei muuta kommenttia eikä näy paneelille. Se on sinun muistisi kierrosten välillä.

8. Sulje kierros 1

Kun keskustelu on hiljentynyt tai takaraja on ohi, avaa **Kierroshallinta**. Dialogivaiheessa kortti näyttää myös **Erimielisyys**-rivin: missä teeseissä paneelilla on yhteinen näkemys, missä hajontaa ja missä kaksi leiriä. **Yhteenvetoon** → vie tarkempiin tuloksiin.

KIERROSHALLINTA

Opas: Ensimmäinen kierros Pronoiassa ↗

Paneelin koko kulkua alusta loppuun. Merkki kertoo vaiheen tilan; oranssi nappi on seuraava teko, ja se on aina siinä kohdassa, jossa olet.

✓ Suunnittelu

Kierros 1 Olet tässä

✓ 1a Vastaus • 1b Dialogi ⚙ 1c Revisio · dialogin aikana

KIERROSHALLINTA ?

Kierros 1

Vaihe: Dialogi

Palaa edelliseen vaiheeseen

Erimielisyys yhteinen näkemys 0 · hajanainen 1 · kaksi leiriä 0 — levein hajonta: T1 (IQR 1.5) Yhteenvetoon →

→ Sulje kierros 1 (tauko)

INFORMOINTI JA VUOROVAIKUTUS

Viesti paneelille

Viestit, muistutukset ja kutsut kuuluvat kierroksen fasilitointiin. Painikkeet vievät samaan toimintoon kuin Viestit- ja Kutsut-välilehdet – sama toiminto, toinen ovi. Rivi näyttää vain tämän vaiheen toiminnot.

■ Päätä tutkimus

Delfoin päättäminen ei ole "viimeinen kierros sulkeutui" vaan sinun päätöksesi siitä, että paneeli on sanonut sanottavansa. Päättäminen sulkee auki olevan kierroksen, avaa Lopetus-vaiheen paneelille ja tekee seuraavasta luovutuksesta lopullisen. Kierroksen lisääminen purkaa päätöksen.

Tauko · valmistelee kierros 2

Kierros 2

o 2a Vastaus o 2b Dialogi ⚙ 2c Revisio · dialogin aikana

Tauko · pääätä tutkimus tai lisää kierros

Lopetus · tulokset ja jatkotoimet

Muokkaa kierrossuunnitelmaa →

Paina **Sulje kierros 1 (tauko)**. Argument Delphissä tarkistukset tehdään dialogin aikana, joten kierros siirtyy dialogista suoraan taukoon. Sulkeminen ei lopeta tutkimusta. Vastaaminen päättyy, ja aineisto jää odottamaan seuraavaa kierrosta. Tutkimus päätetään erikseen napilla **Päätä tutkimus**, kun se on sen aika.

Mitä nyt? -kortti kertoo nyt, että olet tauolla, ja nimeää seuraavan tehtävän: kierrokselle 2 on valittava instrumentti.

MITÄ NYT?

Tauko kierroksen 1 jälkeen – valmistelee kierros 2 kertyneestä aineistosta

Tauko – analyysi ja uudet teesit

9 vastausta ja dialogi koossa. Sulattele edellisen kierroksen tulokset ja laadi niiden pohjalta seuraavan kierroksen teesit ennen avaamista.

Lue lisää

ESTE

Valitse kierroksen 2 instrumentti: rakenna uusi kysely tai kirjaa uudelleenarviointi

?

PUUTTUU

Luo teesit kierrokselle, joka avataan seuraavaksi

?

SEURAAVA VAIHE

Avaa kierros 2

?

9. Valmistelee kierros 2

Tauon ajan välilehtirivin alla on kortti **RAKENNA KIERROS 2 – VALMISTELUTAUKO**. Siinä on kolme tapaa edetä:

- **Kopioi kierros 1 pohjaksi** tuo kierroksen 1 teesit kierroksen 2 luonnokseksi. Muokkaa ne sitten dialogin opetusten mukaan.
- **Aloita tyhjältä pöydältä** → vie kierroksen 2 määrittelyyn, jossa kirjoitat uudet teesit. Poimintasi odottavat alueella **Suunnittelu** › **Teesit** osiossa **RAAKA-AINE UUDELLA TEESILLE**: valitse poiminnat, kirjoita teesi, ja valitut poiminnat kirjautuvat sen lähteiksi.
- **Avaa samoilla teeseillä (uudelleenarviointi)** avaa kierroksen 2 suoraan, ja paneeli arvioi samat teesit uudelleen.

RAKENNA KIERROS 2 – VALMISTELUTAUKO

Kierroksen 2 teesit määritellään tyhjältä. Kierroksen 1 teesit voi kopioida pohjaksi erikseen, ja PIRE ehdottaa teesikohtaista etenemistapaa.

Kopioi kierros 1 pohjaksi

Avaa samoilla teeseillä (uudelleenarviointi)

Ilmoita panelisteille

Vie kierros DAE-analyysiin

Aloita tyhjältä pöydältä →

PIRE – menetelmäavustaja

?

?

Analysoi kierroksen 1 tulokset ja ehdottaa, miten seuraava kierros rakennetaan – teesi kerrallaan.

Aja analyysi

PIRE on neuvova kierostrategie – se ehdottaa, ei analysoi. Syvä, menetelmällinen tulkinta (ml. teemoitus ja skenaariot) tehdään DAE-ekosysteemissä laatuporttien alla. Vie kierros DAE:hen, kun haluat varsinaisen analyysin.

Syventävät teesiehdotukset (tekoäly)

Poimii kiistanalaisten teesien argumenteista uusia syventäviä teesejä.

Endota (tekoäly)

Generatiivinen apuri – erillään deterministisestä PIRE:stä. Ehdotukset ovat tekoälyn luonnoksia, jotka sinä muotoilet ja omistat. Jokainen niistä viittaa lähdeargumentteihin (proveniensi) ja vaatii tarkistuksen. Tarkka versio tehdään DAE:ssä (MaxAA).

PIRE – menetelmäavustaja (Aja analyysi) lukee kierroksen 1 tulokset ja ehdottaa teesi kerrallaan, miten seuraava kierros kannattaa rakentaa. Se ehdottaa, ei päättä. **Ilmoita panelisteille** lähettää paneelille Pronoiassa viestin, että kierros 1 on suljettu ja kierros 2 on valmisteilla.

Kun kierroksen 2 teesit ovat valmiit, kierros avataan samalla tavalla kuin kierros 1, ja tämän oppaan vaiheet toistuvat.

Muut variaatiot

Classic Delphi kulkee samat vaiheet kuin Argument Delphi. Ero on tähtäimessä: Classic Delphi hakee yhteistä näkemystä, joten tauon aikana luet ennen kaikkea, missä teeseissä kanta lähentyi ja missä ei. Jos kierroksen dialogivaihe on suunnitelmassa pois päältä, oranssi nappi on vastausvaiheen jälkeen suoraan **Sulje kierros 1 (tauko)**.

Real-Time Delphi ajaa yhden kierroksen, jossa vastaaminen ja dialogi ovat auki yhtä aikaa. Avaaminen on **Avaa Real-Time Delphi (julkaise)**, ja panelisti voi muuttaa vastaustaan milloin tahansa. Kierroshallinnassa ei ole vaiheita, vaan suljet ikkunan napilla **Sulje ikkuna (tauko)**, kun kuva on vakaa. Kierrosta 2 ei rakenneta.

Barometer Delphi mittaa samoja teesejä uudelleen aalto kerrallaan. Kierros on aina auki (*Aina auki – aalto tallennetaan, ei suljeta*), eikä sitä suljeta. Aalto tallennetaan napilla *Tallenna aalto 1* (aallon numero vaihtuu), ja aaltojen välissä teesin voi eläköittää ja tuoda tilalle uuden.

Muista

- **Kierros ei etene itsestään.** Takaraja ei sulje kierrosta, ja jokainen siirtymä on oma päätöksesi oranssilla napilla.
- **Avaaminen ei kutsu ketään.** Kutsut lähtevät vasta **Viestintä**-välilehdeltä tai omasta sähköpostistasi.
- **Poimi heti.** Merkitse lupaava perustelu tähdellä silloin, kun huomaat sen. Tauolla se odottaa valmiina.
- Koko prosessi tarkemmin, myös kierros 0 ja raportointi: Fasilitoijan prosessi suunnittelusta luovutukseen.
- Seuraavaksi: Toinen kierros ja lopetus.

Toinen kierros ja lopetus

► Katso video: <https://youtu.be/zQEmwhZBtlw>

Fasilitointi (Pronoia)

Edellinen opas päättyi kierroksen 1 tauolle. Tämä opas jatkaa siitä. Siinä rakennetaan kierroksen 2 kysely kierroksen 1 tuloksista, avataan kierros, suljetaan se ja päätetään tutkimus. Tulosten lukeminen ja aineiston vienti analyysiin ovat seuraavassa oppaassa.

Pääpolku on edelleen **Argument Delphi**. Muiden variaatioiden erot ovat oppaan lopussa.

Mitä kierroksella 2 on toisin

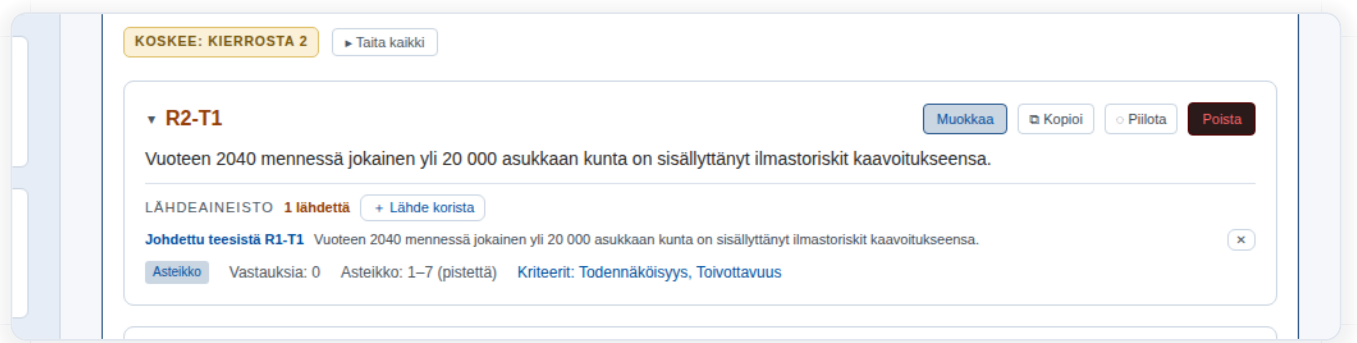
Kierros 2 kulkee samat vaiheet kuin kierros 1: vastaus, dialogi ja tauko. Ero on kysymyksissä. Delfoin toisella kierroksella kysytään yleensä uusia, tarkentuneita kysymyksiä, jotka on johdettu kierroksen 1 tuloksista ja keskustelusta. Siksi:

- **Kierroksen 2 teesit ovat omia teesejään.** Ne nimetään R2-T1, R2-T2 ... ja kierroksen 1 teesit R1-T1, R1-T2 ...
- **Panelisti näkee kierroksen 1 tuloksen** sen teesin kohdalla, josta kierroksen 2 teesi on johdettu.
- **Kierrosten kehitystä seurataan paneelin tasolla.** Kun kysymykset ovat eri kysymyksiä, niiden lukuja ei verrata yksitellen. Analyysi näyttää, miten konsensuksen ja dissensuksen osuudet muuttuvat kierroksesta toiseen. Laadullinen kehitys luetaan DAE-analyysissä.

1. Rakenna kierroksen 2 kysely

Kierroksen 1 tauolla välilehtirivin alla on kortti **RAKENNA KIERROS 2 – VALMISTELUTAUKO**. Edellinen opas esitteli sen kolme tietä. Tämä opas kulkee yleisintä: **Kopioi kierros 1 pohjaksi**.

Kopioinnin jälkeen kierroksen 2 teesit ovat luonnoksina kortin alla. Kopio perii teesin asetukset, esimerkiksi kriteerit, asteikon ja perustelupakon. Avaa teesi napilla **Muokkaa** ja muotoile se uudelleen sen mukaan, mitä dialogi opetti. Teesikortin **LÄHDEAINEISTO** kertoo, mistä teesi on johdettu (*Johdettu teesistä R1-T1*). Jos poimit dialogista kommentteja tähdellä, ne odottavat osiossa **RAAKA-AINE UUELLE TEESILLE**: valitse poiminta ja kirjoita siitä uusi teesi, niin poiminta kirjautuu teesin lähteeksi.

Jos haluat aloittaa alusta, **Tyhjennä kierros 2** poistaa kierroksen 2 luonnokset.

Tekoälyavut. Kortissa on myös **Syventävät teesiehdotukset (tekoäly)**. Se poimii kiistanalaisten teesien perusteluista luonnoksia uusiksi teeseiksi, ja jokainen luonnos viittaa perusteluihin, joista se syntyi. Ehdotukset ovat luonnoksia, jotka sinä muotoilet ja omistat. Tarkempi argumenttianalyysi tehdään DAE:ssä. **PIRE – menetelmäavustaja** taas ei ole tekoälyä: se laskee kierroksen 1 luvuista ehdotuksen teesi kerrallaan.

2. Avaa kierros 2

Kun teesit ovat valmiit, paina kortin **Avaa kierros 2 (uudet teesit)** →. Kierros 2 on nyt auki vastausvaiheessa, ja kierroskortti laskee kierroksen omat vastaukset: kolme panelistia kertaa kolme teesiä on 0/9.

KIERROSHALLINTA

Opas: Toinen kierros ja lopetus ↗

Paneelin koko kulku alusta loppuun. Merkki kertoo vaiheen tilan; oranssi nappi on seuraava teko, ja se on aina siinä kohdassa, jossa olet.

- ✓ Suunnittelu
- ✓ Kierros 1
 - ✓ 1a Vastaus
 - ✓ 1b Dialogi
 - ↻ 1c Revisio · dialogin aikana
- ✓ Tauko · valmistele kierros 2
- Kierros 2 Olet tässä
 - 2a Vastaus
 - 2b Dialogi
 - ↻ 2c Revisio · dialogin aikana

KIERROSHALLINTA ?

Vastauksia
0 / 9 (0 %)

→ Siirry dialogivaiheeseen

Vaihe: Vastaus

INFORMOINTI JA VUOROVAIKUTUS

🔔 Muistuta 3 vastaamatonta

✉️ Viesti paneelille

🔗 Kutsut ja linkit

Viestit, muistutukset ja kutsut kuuluvat kierroksen fasilitointiin. Painikkeet vievät samaan toimintoon kuin Viestit- ja Kutsut-välilehdet – sama toiminto, toinen ovi. Rivi näyttää vain tämän vaiheen toiminnot.

■ Päättää tutkimus

Delfoin päättäminen ei ole "viimeinen kierros sulkeutu" vaan sinun päätöksesi siitä, että paneeli on sanonut sanottavansa. Päättäminen sulkee auki olevan kierroksen, avaa Lopetus-vaiheen paneelille ja tekee seuraavasta luovutuksesta lopullisen. Kierroksen lisääminen purkaa päätöksen.

- Tauko · päättää tutkimus tai lisää kierros
- Lopetus · tulokset ja jatkotoimet

Muokkaa kierrossuunnitelmaa →

Jos huomaat avaamisen jälkeen, että kysely ei ole valmis, **Palauta kierros 2 valmisteluun** palauttaa tutkimuksen valmistelutaukoon. Tee se, ennen kuin paneeli alkaa vastata.

Kutsu paneeli samalla tavalla kuin kierroksella 1: **Viestintä**-välilehdeltä viestipohjalla **Kierros auki** tai omasta sähköpostistasi. Panelistin linkki pysyy samana koko tutkimuksen ajan.

3. Mitä panelisti näkee kierroksella 2

Panelistin sivun yläosassa kerrotaan, että kyse on uudesta kyselystä: kierroksen 2 teesit on johdettu edellisen kierroksen tuloksista, ja niihin vastataan tuoreeltaan, ei aiempia vastauksia muokaten.

Johdetun teesin kohdalla on taitettu *Kierroksen 1 tulos (R1-T1)*. Kun panelisti avaa sen, hän näkee, miten paneeli vastasi siihen teesiin, josta tämä on johdettu: jakauman ja mediaanin kriteereittäin. Perusteluja tai omaa aiempaa vastausta siinä ei näytetä. Tulos on oletuksena taitettu, jotta se tukee harkintaa eikä ohjaa vastausta. Itse kirjoitetulla uudella teesillä tällaista tulosta ei ole.

Vuoteen 2040 mennessä jokainen yli 20 000 asukkaan kunta on sisällyttänyt ilmastoriskit kaavoitukseensa.

▼ Kierroksen 1 tulos (R1-T1)

3 vastaajaa

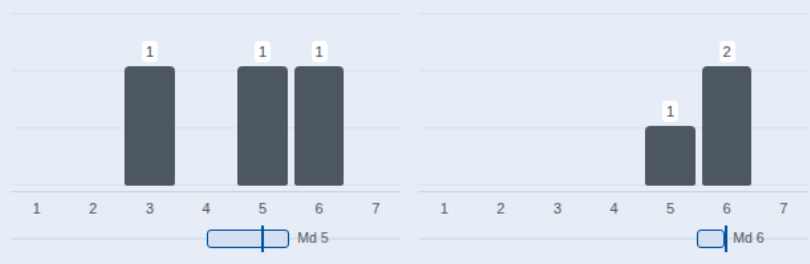
Näin paneeli vastasi edellisellä kierroksella teesiin, josta tämä on johdettu. Vastaa silti oman harkintasi mukaan – kysymys voi olla muotoiltu toisin.

Todennäköisyys

n = 3

Toivottavuus

n = 3

TODENNÄKÖISYYS (1–7)

1 - epätodennäköinen

4 - yhtä todennäköinen kuin ei

todennäköinen - 7

TOIVOTTAVUUS (1–7)

1 - ei-toivottava

4 - yhdenkertainen

toivottava - 7

Perustele vastauksesi: **perustelu pakollinen**

Miksi arvioit näin?

Tallenna

Ohita kysymys

Jos et halua näyttää edellisen kierroksen jakaumaa, poista valinta **Edellisen kierroksen jakauma** välilehdellä **Fasilitointi** vastausvaiheen asetuksista.

4. Vastaukset, dialogi ja sulkeminen

Kierroksen 2 kulku on sama kuin kierroksen 1:

1. Seuraa vastauksia **Tilannekuva**-välilehdeltä ja muistuta tarvittaessa.
2. Siirrä kierros dialogiin napilla **Siirry dialogivaiheeseen**.
3. Poimi dialogista aineistoa tähdellä, jos aiot rakentaa vielä kierroksen 3.
4. Sulje kierros napilla **Sulje kierros 2 (tauko)**.

Kierroskortin **Erimielisyys**-rivi kertoo kierroksen 2 omista teeseistä, millä niistä paneelilla on yhteinen näkemys, millä hajanainen ja millä kaksi leiriä.

5. Viimeinen tauko

Kun suunnitelman viimeinen kierros on suljettu, Kierroshallinnan polku näyttää kohdan *Tauko · päätä tutkimus tai lisää kierros*. **Mitä nyt?** -kortti sanoo, että viimeinen kierros on suljettu ja tutkimus odottaa päätöstäsi. Tutkimus ei pääty itsestään.

KIERROSHALLINTA

Opas: Toinen kierros ja lopetus

Paneelin koko kulku alusta loppuun. Merkki kertoo vaiheen tilan; oranssi nappi on seuraava teko, ja se on aina siinä kohdassa, jossa olet.

Suunnittelu

Kierros 1

Tauko · valmistelee kierros 2

Kierros 2

Tauko · päätä tutkimus tai lisää kierros

Lopetus · tulokset ja jatkotoimet

KIERROSHALLINTA

Kierros 2

Vaihe: Suljettu

Palaa edelliseen vaiheeseen

Erimielisyys yhteinen näkemys 1 · hajanainen 0 · kaksi leiriä 0 — levin hajonta: R2-T1 (IQR 0) Yhteenvetoon

Tauko – ei automaattista seuraavaa askelta. Lisää kierros tai päätä tutkimus.

INFORMOINTI JA VUOROVAIKUTUS

Viesti paneelille

Viestit, muistutukset ja kutsut kuuluvat kierroksen fasilitointiin. Painikkeet vievät samaan toimintoon kuin Viestit- ja Kutsut-välilehdet – sama toiminto, toinen ovi. Rivi näyttää vain tämän vaiheen toiminnot.

Päätä tutkimus

Delfoin päättäminen ei ole "viimeinen kierros sulkeutu" vaan sinun päätöksesi siitä, että paneeli on sanonut sanottavansa. Päättäminen sulkee auki olevan kierroksen, avaa Lopetus-vaiheen paneelille ja tekee seuraavasta luovutuksesta lopullisen. Kierroksen lisääminen purkaa päätöksen.

Muokkaa kierrossuunnitelmaa

Vaihtoehtoja on kaksi:

- **Lisää kierros.** Jos dialogi avasi kysymyksiä, joihin paneeli kannattaa vielä viedä, **Muokkaa kierrossuunnitelmaa** → lisää suunnitelmaan kierroksen 3. Sen jälkeen rakennat kyselyn samoin kuin kierroksen 2.
- **Päätä tutkimus.** Kun paneeli on sanonut sanottavansa, päätä tutkimus.

Ennen päättämistä kannattaa lukea tulokset. Ohjeet ovat seuraavassa oppaassa.

6. Päättä tutkimus

Paina Kierroshallinnassa **Päättä tutkimus**. Delfoin päättäminen on sinun päätöksesi siitä, että paneeli on sanonut sanottavansa. Se ei ole sama asia kuin viimeisen kierroksen sulkeutuminen. Päättäminen:

- sulkee auki olevan kierroksen, jos sellainen on
- avaa paneelille Lopetus-vaiheen
- tekee seuraavasta DAE-luovutuksesta lopullisen.

Esiin tulee lomake **Lopetuskirje paneelille**. Kirje näkyy panelistin kotisivulla, ja sen voi lähettää myös sähköpostina. Lomakkeessa on mallikirje, joka on muistilista siitä, mitä kirjeeseen kannattaa kirjoittaa: kiitos, mitä paneeli teki, mitä opittiin, mitä tuloksesta seuraa ja yhteystieto. Hakasulkeita on kahta lajia. **Kentät**, kuten *[nimi]*, *[kierroksia]* ja *[fasilitoija]*, täyttyvät datasta jokaiselle lukijalle: lomake näyttää niiden arvot, ja kentän saa lisättyä kursorin kohtaan painamalla sitä. **Kehotteet**, kuten *[2–3 asiaa, jotka paneelin vastauksista näkyivät]*, kirjoitat omin sanoin tai poistat. Niin kauan kuin kirjeessä on kehoite, väärin kirjoitettu kenttä tai kenttä ilman arvoa, tutkimusta ei voi päättää. Lomake luettelee kohdat, ja kohdan painaminen vie siihen.

Kohdassa **Kirjeen liitteet panelistin sivulla** valitset, mitä kirjeen mukana näkyy. Valinta **Näytä paneelille myös sama kuvaileva raportti, jonka itse näet** liittää kirjeen alle saman kuvailevan tulosraportin, jonka näet Raportoinnissa: hajontakartan, teesikohtaiset tulokset ja nostot. Saman raportin voi antaa myös Word-tiedostona ladattavaksi, ja Perusanalyysin teesikohtaiset luvut voi liittää mukaan. Liitteissä on vain koonteja, ei perusteluja eikä panelistien koodeja. Ne eivät ole analyysi.

Valinta **Lähetä kirje myös sähköpostina (Viestinnän kautta)** postittaa kirjeen päättämisen jälkeen samalla tavalla kuin muut Viestinnästä lähtevät viestit, ja lomake kertoo, monelleko se lähtee.

Esikatsele kirje näyttää kirjeen sellaisena kuin se lähtee. Jos posti jää nyt pois, kirjeen voi lähettää myöhemmin Viestinnästä mallilla **Lopetuskirje**.

■ Lopetus – päättä tutkimus

Delfoin päättäminen ei ole "viimeinen kierros sulkeutui" vaan sinun päätöksesi siitä, että paneeli on sanonut sanottavansa. Päättäminen sulkee auki olevan kierroksen, avaa Lopetus-vaiheen paneelille ja tekee seuraavasta luovutuksesta lopullisen. Kierroksen lisääminen purkaa päätöksen.

Lopetuskirje paneelille

Kirje näkyy panelistin kotisivulla. Sisältö on sinun: alla oleva malli on muistilista siitä, mitä kirjeeseen kannattaa kirjoittaa, ei valmis teksti.

Kiitos osallistumisestasi Kuntien ilmastosopeutuminen 2040 -paneeliin.

Paneeli kävi kaksi kierrosta ja keskusteli kaavoituksesta, resursseista ja riskitiedosta. Tulokset kootaan raportiksi, joka julkaistaan keväällä.

Kysymyksiin vastaa Maija Virtanen, maija.virtanen@example.org.

☒ Näytä paneelille myös sama kuvaileva raportti, jonka itse näet

Peruuta

■ Päättä tutkimus

Kun kirje on valmis, paina lomakkeen **Päättä tutkimus**.

7. Mitä panelisti näkee lopuksi

Panelistin sivulla lukee nyt, että tutkimus on päättynyt. Sen alla on **FASILITOIJAN KIRJE**, valitsemasi liitteet ja jokaisen teesin lopputulos: paneelin jakauma ja keskustelu. Keskustelu ja omat vastaukset jäävät luettaviksi, mutta niitä ei voi enää muuttaa.

[← Oma sivu](#)

Delphi Pronoia
METODIX OY

Lisäpalvelut

FI EN SV

Vega

Kuntien ilmastosopeutuminen 2040

Tutkimus on päättynyt. Kiitos osallistumisestasi!

FASILITOIJAN KIRJE

Kiitos osallistumisestasi Kuntien ilmastosopeutuminen 2040 -paneeliin.

Paneeli kävi kaksi kierrosta ja keskusteli kaavoituksesta, resursseista ja riskitiedosta. Tulokset kootaan raportiksi, joka julkaistaan keväällä.

Kysymyksiin vastaa Maija Virtanen, maija.virtanen@example.org.

Tulosraportti

Paneeli: 3 asiantuntijaa + 0 tekoälypanelistia Kierroksia: 2 Vastauksia yhteensä: 18

Tämän raportin luvut kuvaavat aineistoa: missä kohtaa asteikkoa paneeli on ja kuinka leveä hajonta on. Yksimielisyys luokitellaan kalibroiduilla kynnyksillä DAE-analyysissä, ei tässä – kynnys riippuu vastaajamäärästä ja asteikon pituudesta, eikä sitä voi lukea suoraan näistä luvuista.

HAJONTA TEESEITTÄIN

1 kapea hajonta	1 keskimääräinen hajonta	0 leveä hajonta
---------------------------	------------------------------------	---------------------------

Mitä voi perua

- **Vaiheen siirron** voi perua napilla **Palaa edelliseen vaiheeseen**. Esimerkiksi liian aikaisin suljetun kierroksen saa takaisin dialogiin. Peruutus kirjautuu tutkimuksen lokiin.
- **Päättämisen** voi purkaa lisäämällä kierroksen. Paneeli on kuitenkin jo voinut lukea lopetuskirjeesi, joten kerro sille, miksi tutkimus jatkuu.

Muut variaatiot

Classic Delphi kysyy toisella kierroksella usein samat teesit uudelleen. Silloin valitaan kortista **Avaa samoilla teeseillä (uudelleenarviointi)** →. Panelisti näkee oman aiemman vastauksensa ja voi muuttaa arviotaan. Koska teesit ovat samat, analyysi seuraa kunkin teesin kehitystä kierroksesta toiseen.

Real-Time Delphi on yksi kierros. Kun suljet ikkunan, olet suoraan viimeisellä tauolla, ja tutkimus päätetään samalla lopetuskirjeellä.

Barometer Delphi ei sulje kierroksia, vaan tallentaa aaltoja. Barometri päätetään samalla **Päätä tutkimus** -napilla, kun mittausarja on valmis.

Muista

- **Kierros 2 kysyy uusia kysymyksiä.** Rakenna se kierroksen 1 tuloksista ja dialogista, älä toista samaa kyselyä, ellei kyse ole tietoisesta uudelleenarvioinnista.
- **Tutkimus ei pääty itsestään.** Viimeisen kierroksen sulkeminen vie tauolle, ja päättäminen on oma päätöksesi.
- **Kirje on sinun.** Malli on muistilista: kentät täyttyvät datasta, ja kehoitteet kirjoitetaan omin sanoin.
- Seuraavaksi: Tulokset ja raportointi.

Tulokset ja raportointi

► Katso video: <https://youtu.be/fmsjcDGUIKc>

Fasilitointi (Pronoia)

Tämä opas jatkaa siitä, mihin edellinen jäi: kierrokset on käyty ja tutkimus on päätetty tai päättämässä. Oppaassa luetaan tulokset Pronoiassa, tehdään paneelille kuvaileva tuloksetraportti ja viedään aineisto DAE-analyysiin.

Työnjako kannattaa pitää mielessä. **Pronoia kuvaa**, mitä paneeli vastasi: jakaumat, konsensuksen ja dissensuksen, kannanmuutokset ja keskustelun määrän. Luvut lasketaan säännöllä, ilman tekoälyä.

DAE tulkitsee: teemoittelu, argumentti- ja diskurssianalyysi, skenaariot ja synteesi tehdään DAE-analyysiputkessa laatuporttien alla.

Mistä tulokset löytyvät

Tulokset ovat alueella **Analyysi**. Sen välilehdet ovat **Yhteenveto** sekä työkaluina **Tilastot ja muutos** ja **Kvantitatiivinen analyysi**. Alueen yläreunassa voit valita, minkä kierroksen aineistoa katsot (*Katsottava kierros* R1, R2). Raportti ja vienti ovat alueella **Raportointi**.

1. Yhteenveto

Yhteenveto on tutkimuksen kokonaiskuva. Sen yläreunan *Analyysi – aineiston tila* kertoo, onko aineisto luettavissa ja kuinka paljon siinä on dialogia ja kannanmuutoksia. **SISÄLTÖ**-rivin valinnoilla näytät tai piilotat osioita.

- **Kokonaiskuva**: teesien, panelistien ja vastausten määrät sekä vastausprosentti.
- **Nostot**: teesi, jossa hajonta on levein, ja teesi, josta on keskusteltu eniten. Ne ovat usein analyysin kiinnostavimpia kohtia.
- **Kierrosliike**: kierrosten välinen muutos. Jos kierroksella 2 on omat uudet kysymyksensä, teesikohtaista liikettä ei lasketa, koska kysymykset ovat eri kysymyksiä. Silloin kehitys luetaan Kvantitatiivisen analyysin paneelitason luvuista ja DAE-analyysistä.
- **Teesikohtaiset tulokset**: jokainen teesi jakaumineen ja keskilukuineen.

TEESIT **6**

PANELISTIT **3**

VASTAUKSET **18**

VASTAUSPROSENTTI **100 % (18/18)**

Summaryryhmä **Koko paneeli**

▼ Panelisti kuuluu ryhmään kotisolunsa tai lisäjäsenyytensä kautta; luvut ovat henkilöitä.

NOSTOT

LEVEIN HAJONTA

R1-T1 Vuoteen 2040 mennessä jokainen yli 20 000 asukkaan kunta on sisällyttä...

IQR 1.5

Eniten keskusteltu

R1-T1 Vuoteen 2040 mennessä jokainen yli 20 000 asukkaan kunta on sisällyttä...

3 kommenttia

Tekoälyavut. Yhteenvedon *EPISTEEMINEN 7×3-LÄMPÖKARTTA* luokittelee perustelut tietoperustan ja tehtävän mukaan. Luokittelun voi tehdä käsin tai ehdottaa tekoälyllä (**Ehdota koodaus tekoälyllä**). Tekoälyn ehdotukset ovat ehdotuksia, jotka hyväksyt tai korjaat. Varsinainen argumenttianalyysi tehdään DAE:ssä.

2. Tilastot ja muutos

Tilastot ja muutos kokoaa kierrosten luvut teesi kerrallaan.

- **Teesikohtaiset perustilastot:** vastanneet, kommentit, kommenttien kommentit, reaktiot, kannanmuutokset ja teesin luokka (yhteinen näkemys, hajanainen tai kaksi leiriä). Teesit nimetään kierroksineen: R1-T1, R2-T1.
- **Konvergenssi:** konsensus ja hajonta (IQR) ennen kannanmuutoksia ja niiden jälkeen. Nouseva konsensus ja kapeneva hajonta tarkoittavat, että paneeli suppenee. Vakaa dissensus on yhtä pätevä tulos.
- **Dialogisuus:** kuinka paljon panelistit kommentoivat toisiaan ja vastasivat kommentteihin.
- **Muutossuunnat ja revisiot:** kuka muutti arviotaan, mihin suuntaan ja millä perusteella.

Teesikohtaiset perustilastot

#		Vastanneet					Luokka
R1-T1	Vuoteen 2040 mennessä jokainen yli 20 000 asukkaan kunta on sisällyttänyt ilmatorismit ka	3	3	0	0	0	Hajanainen
R1-T2	Esitä vahvin argumentti teesiä VASTAAN, vaikka olisit samaa mieltä. Mihin se nojaa? (Muokk	3	0	0	0	0	–
R1-T3	Minkä ehdon vallitessa vastakkainen kanta olisi oikeassa? Kuvaa ratkaiseva ehto. (Muokkaa	3	0	0	0	0	–
R2-T1	Vuoteen 2040 mennessä jokainen yli 20 000 asukkaan kunta on sisällyttänyt ilmatorismit ka	3	3	0	0	0	Yhteinen näkemys: yläpää
R2-T2	Esitä vahvin argumentti teesiä VASTAAN, vaikka olisit samaa mieltä. Mihin se nojaa? (Muokk	3	0	0	0	0	–
R2-T3	Minkä ehdon vallitessa vastakkainen kanta olisi oikeassa? Kuvaa ratkaiseva ehto. (Muokkaa	3	0	0	0	0	–

KONVERGENSSI (konsensus / IQR kierroksittain)

Kierros 1 → viimeisin. Nouseva konsensus / kapeneva IQR = paneeli suppenee. Ei pakotettu – vakaa dissensus on pätevä tulos.

#		Konsensus	IQR	
R1-T1	Vuoteen 2040 mennessä jokainen yli 20 000 asukkaan kunta on sisällyttänyt ilmatorismit ka	58% → 58%	1.5 → 1.5	vakaa
R2-T1	Vuoteen 2040 mennessä jokainen yli 20 000 asukkaan kunta on sisällyttänyt ilmatorismit ka	100% → 100%	0 → 0	vakaa

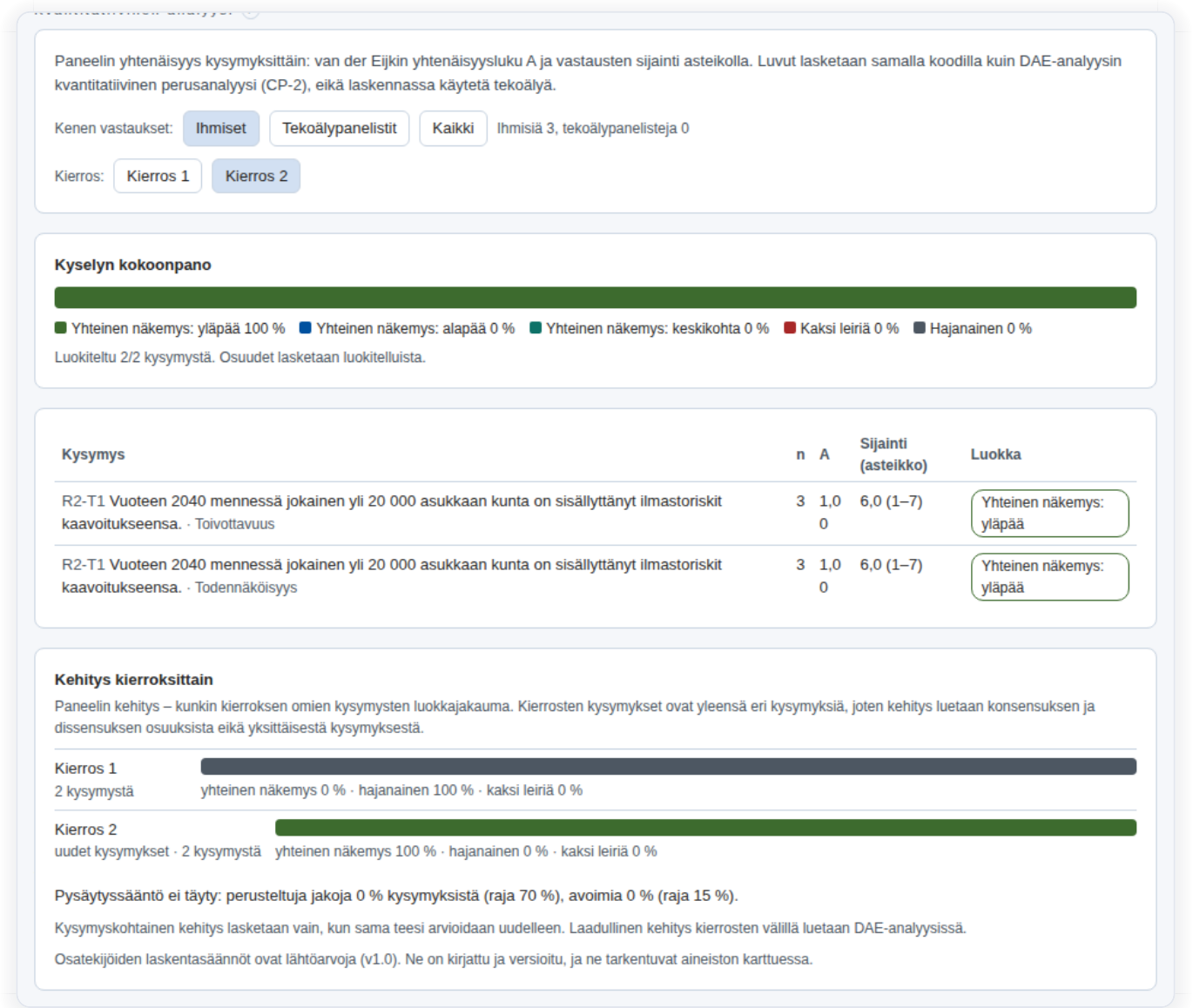
Argument Delphissä kannanmuutokset tehdään dialogin aikana. Siksi ne ovat aineiston tärkeintä osaa: ne näyttävät, mikä perustelu sai jonkun muuttamaan kantaansa.

3. Kvantitatiivinen analyysi

Kvantitatiivinen analyysi on paneelin vastausten perusanalyysi. Se lasketaan samalla koodilla kuin DAE-analyysin kvantitatiivinen vaihe (CP-2), joten Pronoian ja DAE:n luvut ovat samalle aineistolle samat.

- **Kenen vastaukset:** Ihmiset, Tekoälypanelistit tai Kaikki. Oletuksena lasketaan ihmisten vastaukset, eikä ihmisiä ja tekoälyä sekoiteta.
- **Kierros:** monikierroksisessa tutkimuksessa analyysi näyttää yhden kierroksen kysymykset, oletuksena viimeisimmän. Kierroksen voi vaihtaa napeista.
- **Kyselyn kokoonpano:** kuinka suuri osa kierroksen kysymyksistä on yhteistä näkemystä, kuinka suuri osa hajanaista ja kuinka suuri osa kahta leiriä.
- **Taulukko:** jokaisen kysymyksen vastaajamäärä, yhtenäisyysluku A, sijainti asteikolla ja luokka.
- **Kehitys kierroksittain:** kunkin kierroksen oma luokkajakauma. Kierrosten kysymykset ovat yleensä eri kysymyksiä, joten kehitystä seurataan paneelin tasolla: kasvaako yhteisen näkemyksen vai kahden leirin osuus. Kysymyskohtainen sarja näytetään vain, jos sama teesi on arvioitu uudelleen. Argument Delphissä näkyy lisäksi pysäytyssääntö, joka kertoo, onko dissensus perusteltua ja vakiintunutta.

- **Ryhmävertailu ja Kriteeriparit:** erottuvatko paneelin ryhmät toisistaan ja kulkevatko kaksi kriteeriä, esimerkiksi todennäköisyys ja toivottavuus, yhdessä.

Luvut kertovat, mitä aineistossa on. Mitä ne tarkoittavat tutkimuskysymykselle, on tulkinnan asia.

4. Kuvaileva tuloksetraportti

Avaa **Raportointi** › **Raportit**. Luo **tulosraportti** kokoaa kuvailevan raportin paneelin vastauksista: yhteenvedon ja hajonnan teeseittäin. Raporttia voi katsella selaimessa ja tulostaa PDF:ksi, ja **Lataa Word (.docx)** antaa sen muokattavana tiedostona.

RAPORTIT ?

Piiota raportti
Lataa Word (.docx)
Tulosta / Tallenna PDF

Tiivistelmä
Teesikohtaiset tuloskortit
Kierrosvertailu R1→R2

Kuntien ilmastosopeutuminen 2040

Tulosraportti · 6.10.2026

Paneeli: 3 asiantuntijaa + 0 tekoälypanelistia Kierroksia: 2 Vastauksia yhteensä: 18

Tämän raportin luvut kuvaavat aineistoa: missä kohtaa asteikkoa paneeli on ja kuinka leveä hajonta on. Yksimielisyys luokitellaan kalibroiduilla kynnyksillä DAE-analyyseissä, ei tässä – kynnys riippuu vastaajamäärästä ja asteikon pituudesta, eikä sitä voi lukea suoraan näistä luvuista.

HAJONTA TEESEITTÄIN

1 kapea hajonta	1 keskimääräinen hajonta	0 leveä hajonta
--------------------	-----------------------------	--------------------

Raportti on lähtöaineisto, ei analyysi. Saman raportin voi näyttää paneelille lopetuskirjeen yhteydessä (edellinen opas).

5. Vienti DAE-analyysiin

Avaa **Raportointi** › **Vienti**. Sivun yläosan lista *Raportointi – mitä on jäljellä* kertoo, mitä tutkimuksen loppuun saattamisesta puuttuu: aineiston luettavuus, luovutus DAE-analyysiin, tulosraportti, lopetuskirje ja tutkimuksen päättäminen.

DELPHI ANALYSIS ECOSYSTEM – AINEISTON VIENTI ?

Vie tutkimuksen aineisto DAE-analyyseihin. Kolme tiedostoa: CSV (määrällinen aineisto), Handoff-paketti (koko JSON perusteluineen ja dialogeineen) ja DAE_STATE.json (putken ohjaustiedot).

1. CSV-AINEISTO

eDelphi-yhteensopiva puolipistein eroteltu CSV. Rivit = panelistit, sarakkeet = teesien arvot, argumentit ja kriteerimuuttujat.

Käyttö: dae_edelphi_adapter.py → CP-2 MaxQuant

Lataa CSV

2. HANDOFF-PAKETTI

DAE-luovutuspaketti (JSON): vastaukset, argumentit, dialogi, revisiohistoria, tilastot. Sisältää kaiken aineiston argumenttianalyysiin ja kierrosvaikutusten tutkimukseen.

Käyttö: CP-0 orientaatio → CP-2 aineiston lataus → CP-3..20

Lataa Handoff-paketti (JSON)

3. DAE_STATE.JSON

Putken ankkuritiedosto: tutkimuksen metatiedot, paneelin profiiliyhteenveto, orientaatio, aineistotyyppi. DAE-putki lukee tämän jokaisen checkpointin alussa.

Käyttö: DAE_STATE.json → jokainen CP PRE-FLIGHT

Lataa DAE_STATE.json

Vienti antaa kolme tiedostoa:

1. **Lataa CSV:** määrällinen aineisto taulukkona, rivit panelisteittain.
2. **Lataa Handoff-paketti (JSON):** koko aineisto perusteluineen, dialogeineen ja kannanmuutoksineen. Tämä on DAE-analyysin varsinainen syöte.

3. **Lataa DAE_STATE.json:** analyysiputken ohjaustiedot, kuten tutkimuksen metatiedot, paneelin profiili ja orientaatio.

Jos tutkimus on päätetty, luovutus on lopullinen. Ennen päättämistä tehty vienti on väliluovutus, ja sen voi tehdä esimerkiksi kierrosten välissä.

Silta DAE-analyysiin

DAE-analyysi on tekoälyä käyttävä analyysiputki, jota ajetaan Coworkissa. Tallenna kolme tiedostoa samaan kansioon. Avaa sitten uusi Cowork-keskustelu, kirjoita *metodix* ja valitse aloitusvalikosta DAE-analyysi. Liitä Handoff-paketti. Putki etenee tarkistuspiste kerrallaan: kvantitatiivinen perusta, sisältöanalyysit (dialogi, argumentit, diskurssi), järjestelmäanalyysit, tulevaisuusvaihe, synteesi, skenaariot ja raportit. Kierrosten laadullinen kehitys, eli miten kysymykset ja perustelut muuttuivat kierroksesta toiseen, luetaan juuri siellä.

Muut variaatiot

Classic Delphi hakee yhteistä näkemystä. Lue ennen kaikkea Konvergenssi ja Kvantitatiivisen analyysin johtava indikaattori (konsensusindikaattori), jos samoja teesejä on arvioitu useammalla kierroksella.

Real-Time Delphi on yksi kierros. Kierrosvertailua ei tehdä, vaan Kvantitatiivinen analyysi lukee aikajanalta, ovatko vastaukset asettuneet.

Barometer Delphi vertaa aaltoja. Kvantitatiivinen analyysi näyttää, mikä on muuttunut aallosta toiseen ja mikä on pysynyt.

Muista

- **Pronoia kuvaa, DAE tulkitsee.** Pronoian luvut ovat sääntöjen tulosta, eivät tulkintaa.
- **Kierrosten kysymykset ovat yleensä eri kysymyksiä.** Kehitystä seurataan konsensuksen ja dissensuksen osuuksina ja laadullisesti DAE:ssä, ei teesi teesiltä.
- **Vie aineisto päättämisen jälkeen,** jotta DAE saa lopullisen luovutuksen.
- Koko prosessi tarkemmin: Fasilitoijan prosessi suunnittelusta luovutukseen.